

Urban Sports

Het vervolg

Onderzoek en Business Intelligence

Gemeente
Rotterdam

Wie zijn wij?

Onderzoek en Business Intelligence
is een afdeling binnen de gemeente Rotterdam.

De afdeling verzamelt informatie en doet onderzoek voor het maken en uitvoeren van beleid door de gemeente Rotterdam. Het onderzoek gaat over onderwerpen als gezondheid, zorg, onderwijs, re-integratie, demografie, ruimtelijke ordening en veiligheid. Soms is de gemeentelijke organisatie het onderwerp, vaker gaat het over de stad en haar bewoners. Het doel is steeds om met deze verzamelde kennis het beleid en de bedrijfsvoering van de gemeente te verbeteren.

Auteurs

Dave Bruggeling

Tamara van Batenburg-Eddes

Foto voorblad: Frank Hanswijk

Colofon

Gemeente Rotterdam, afdeling Onderzoek en Business Intelligence (OBI)

Datum: 3 oktober 2022
Projectnummer: 8244
Vragen: onderzoek@rotterdam.nl
Meer informatie: onderzoek010.nl

**Gemeente
Rotterdam**

Inhoud

1	Inleiding	4
1.1	Aanleiding	4
1.2	Doel- en vraagstellingen	4
1.2.1	Inzicht in verschillen tussen urban sporters en niet (urban) sporters	5
1.2.2	Frequentie van gebruik: hoe intensief worden locaties gebruikt	5
1.2.3	Reisbereidheid	5
1.3	Leeswijzer	5
2	Aanpak	6
2.1	Verschil met niet (urban) sporters	6
2.2	Frequentie van gebruik of bezoek van bepaalde locaties	7
2.3	Reisbereidheid	9
2.4	Aanvullend	9
3	De vier typen sporters	10
3.1	Urban sporters	10
3.3	Verenigingssporters	14
3.4	Anders ongeorganiseerde sporters	18
3.6	Niet sporters	20
3.7	Verschillen en overeenkomsten	24
4	Frequentie, reisbereidheid en bezoek	27
4.1	Aantal bezoekers	27
4.1.1	Observaties	27
4.1.2	Schattingen op basis van telefoongegevens	28
4.2	Frequentie, reisbereidheid en bezoek op basis van de enquêtes	28
4.2.1	Onderzoeksgroep	28
4.2.2	Frequentie van gebruik	29
4.2.3	Reisbereidheid	29
4.2.4	Bezoek van urban sports locaties	30
4.3	Beschouwing per locatie	30
5	Belangrijkste bevindingen, conclusies en aanbevelingen	33
5.1	De vier 'typen' sporters	33
5.1.1	Urban sports	33
5.1.2	Verenigingssporten	33
5.1.3	Anders ongeorganiseerde sporten	33
5.1.4	Niet sporters	33
5.1.5	Overkoepelend	34

5.1.6 Beantwoording van de onderzoeksvragen	34
5.2 Frequentie, bezoek en reisbereidheid	36
5.2.1 Aantal bezoekers	36
5.2.2 Frequentie, reisbereidheid en bezoek	36
5.2.3 Beantwoording van de onderzoeksvragen	37
5.3 Conclusies	37
5.4 Aanbevelingen	38
Bijlage A	40
Bijlage B	41

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Het onderzoek Urban Sporters: Wie zijn het? Wat beweegt hen?¹ was een verkennend onderzoek dat een eerste inzicht heeft gegeven in urban sports en de urban sporters. Er is onderzocht wat de verschillende disciplines inhouden, wat maakt dat urban sporters voor deze sport kiezen en er zijn verschillende aspecten van gezondheid onderzocht. Ook is onderzocht wat urban sporters nodig hebben om hun sport beter te kunnen beoefenen. Dit onderzoek is als zeer positief ervaren door de afdeling Sport, Natuur en Recreatie. De rapportage is bovendien opgepakt door diverse vakbladen en sportwebsites in Nederland en België.

Uit het verkennende onderzoek zijn een aantal suggesties voor vervolgonderzoek voortgekomen, waaronder:

- Het vorige onderzoek is een verkennend onderzoek geweest en richtte zich alleen op de urban sporters. Een vergelijking met niet-urban sporters zou interessante aanknopingspunten kunnen opleveren voor het ontwikkelen van specifiek urban sports beleid;
- Frequentie van gebruik of bezoek van bepaalde locaties: dus hoe vaak en intensief worden Rotterdamse urban locaties gebruikt;
- Inzicht in de reisbereidheid van urban sporters: Hoeveel reistijd hebben urban sporters ervoor over om hun sport te beoefenen?

Zodoende is op basis van de aanbevelingen voor vervolgonderzoek een nieuw verzoek bij OBI binnengekomen om een vervolg te geven aan deze onderwerpen.

Ten grondslag aan het verschil tussen urban sporters en niet (urban) sporters ligt de vraag of urban

sporters in de basis al 'anders' zijn dan niet (urban) sporters.² Het eerste onderzoek heeft zich namelijk gericht op de urban sporters zelf. Daar kwam een beschrijving van de urban sporters uit waarvan de meeste van deze kenmerken evenwel opgaan voor andere ongeorganiseerde vormen van sporten en een deel van de kenmerken gaan ook op voor de 'gewone' georganiseerde sporten bij bijvoorbeeld een sportvereniging. Om een specifiek inzicht te krijgen in of je met urban sports de sportparticipatie kan verhogen, moet onderscheid gemaakt worden tussen verschillende groepen: de urban sporters zelf, een groep die andere ongeorganiseerde vormen van sporten beoefent, een groep die 'gewone' georganiseerde vormen van sport beoefent én een groep die helemaal niet sport.

Het tweede punt richt zich op de vraag hoe vaak en hoe intensief Rotterdamse urban sports locaties gebruikt worden. Het laatste moet inzicht geven in de reisbereidheid van de urban sporters. Deze informatie kan gebruikt worden om te bepalen of er misschien meer (verspreide) locaties nodig zijn in Rotterdam en geeft inzicht in de populariteit van Rotterdam als urban sports stad.

1.2 Doel- en vraagstellingen

Uit de beleidsnota urban sports (2018-2021) blijkt dat er meer kennis is vereist over de kenmerken van de beoefenaars van urban sports, 'unique sellingpoints', effecten van evenementen en de versterking van crossovers met andere domeinen. Dit vervolgonderzoek moet bijdragen aan twee van de doelen van het urban sports beleid: (1) verhogen van sportparticipatie en (2) profilering van de stad Rotterdam als jonge Urban City.

---

¹ [Urban Sports \(onderzoek010.nl\)](https://onderzoek010.nl)

² Niet-urban sports als in ongeorganiseerde vormen van sport, verenigingssport en niet-sporters.

1.2.1 Inzicht in verschillen tussen urban sporters en niet (urban) sporters

Wat maakt dat urban sporters voor urban sports kiezen? Wat maakt dat iemand niet voor urban sports kiest, maar juist voor een andere ongeorganiseerde vorm van sporten of een verenigingssport of helemaal niet sport? Kan urban sports ingezet worden om niet-sporters te bereiken en in beweging te krijgen?

Mogelijke vragen die daarbij een rol spelen zijn:

- Wat spreekt jongeren zo aan om urban sports te gaan doen in plaats van andere vormen van sport? Beoefenen ze wellicht een combinatie van sporten?
- In hoeverre speelt het expressieve en creatieve karakter, zoals naar voren is gekomen in het verkennende onderzoek, een rol bij de keuze voor urban sports en waarom?
- In hoeverre spelen de cultuur en community die erbij horen een rol bij de keuze voor urban sports?
- Komt het door het saamhorigheidsgevoel, dat je het toch vaak ook in een groep doet met gelijkgestemden?
- Wat maakt de sociale omgeving en cultuur dan zo anders dan die bij een sportvereniging bijvoorbeeld?
- Is het imago van urban sports een reden om deze sport te gaan beoefenen (bv. cool, stoer, gewaagd, risico's opzoeken)? Hoe is dat voor kinderen en hoe is dat voor jongeren?
- Verander je door het beoefenen van urban sports of zijn urban sporters in de basis al anders dan niet urban sporters? Hebben ze andere karakters, zijn ze avontuurlijker et cetera?
- Dagen urban sports hen op een andere manier uit dan andere vormen van sporten en zo ja, op wat voor manier?
- Komt het doordat je leert van elkaar en van video's van bekenden uit de scene?
- Hoe, waar en waarom zijn ze begonnen met urban sports? Deden ze hiervoor al aan sport? Zo ja, welke sport? Hebben ze een overstap gemaakt of beoefenen ze meerdere (type) sporten?

- Waarom sporten niet-sporters niet? Vinden ze het niet leuk? Vinden ze het te moeilijk? Kost het te veel geld? Kost het te veel tijd? Is het te lastig om te organiseren voor de ouders en/of de kinderen of jongeren? Zijn er nog andere redenen waarom niet aan sport gedaan wordt? Hebben ze andere hobby's of tijdsbestedingen?

1.2.2 Frequentie van gebruik: hoe intensief worden locaties gebruikt

Om de frequentie van gebruik van urban sports locaties in kaart te brengen zijn bijvoorbeeld de volgende vragen relevant:

Hoe intensief worden urban sports locaties gebruikt in Rotterdam?

- Hoeveel urban sporters maken gebruik van de Rotterdamse urban sports locaties?
- Hoe vaak komen urban sporters sporten op de Rotterdamse urban sports locaties?

1.2.3 Reisbereidheid

Om inzicht te krijgen in de reisbereidheid van urban sporters kunnen bijvoorbeeld de volgende vragen gesteld worden:

Komen de urban sporters uit Rotterdam of van buiten Rotterdam?

- Hoeveel tijd hebben urban sporters ervoor over om naar een urban sports locatie te reizen?
- Waarom kiezen urban sporters voor Rotterdam?

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt de aanpak van het onderzoek beschreven. De verschillende typen sporten (inclusief niet-sporters) én de verschillen en overeenkomsten ten opzichte van urban sports worden behandeld in hoofdstuk 3. In hoofdstuk 4 komen de frequentie en intensiteit van gebruik van urban sports locaties en de reisbereidheid van urban sporters aan bod. In hoofdstuk 6 worden de belangrijkste bevindingen, conclusies en aanbevelingen gegeven.

2 Aanpak

De oorspronkelijke aanpak (zie bijlage A) is in de loop van het onderzoek gewijzigd. In dit hoofdstuk wordt beschreven hoe het onderzoek is uitgevoerd.

2.1 Verschil met niet (urban) sporters

Om de vragen over het verschil tussen urban sporters en niet (urban) sporters te beantwoorden, was het idee om een kwalitatief onderzoek te doen onder vier groepen:

- Een groep urban sporters
- Een groep die andere vormen van niet-georganiseerde sport beoefent
- Een groep die bij een sportvereniging sport
- Een groep die helemaal niet sport

Het plan was om homogene focusgroepen te organiseren voor elk van de vier groepen. Doel van deze gesprekken was het ophalen van associaties bij en overeenkomsten en verschillen tussen de verschillende groepen. Aan de hand van gespreksverslagen van deze groeps gesprekken zouden heterogene, dus gemixte focusgroepen, plaatsvinden om de opgehaalde informatie als het ware te checken en valideren en eventueel verder uit te diepen. Via diverse kanalen is geprobeerd respondenten te werven met behulp van een flyer:

- Interne kanalen binnen de gemeente, zoals het intranet of persoonlijk contact met collega's
- LinkedIn
- Rotterdamse sportverenigingen
- Stagebeleiders van diverse onderwijsinstellingen

Via bovenstaande kanalen is het beperkt gelukt om respondenten te werven. De benadering om eerst homogene en daarna heterogene groepen te spreken is vanwege de problematische werving losgelaten. De vervolgstap is geweest heterogene groepen

benaderen met het idee dat er in elke groep waarschijnlijk jongeren uit de verschillende doelgroepen zitten.

Via het netwerk van de opdrachtgever van SNR zijn we in contact gekomen met de opleiding Commerciale Economie | SportMarketing & Management (SMM). De tweedejaars studenten van deze opleiding startten op dat moment (december 2021) met een project waarin zij zelf een marktonderzoek gingen uitvoeren en daarvoor ook focusgroepen moesten beleggen. De opleiding was bereid haar studenten te laten meedoen aan dit onderzoek als onderdeel van de opleiding. De gedachte was dat studenten door deel te nemen aan de focusgroepen zelf konden ervaren hoe het is om onderwerp van onderzoek te zijn én konden zien hoe een dergelijk focusgroepgesprek wordt uitgevoerd door professionele onderzoekers.³ Uit elke groep tweedejaars studenten nam de data-manager van deze groep deel aan het focusgroepgesprek. Er waren acht groepen van elk vijf studenten. Twee studenten (van de 40 die deel zouden nemen) hebben uiteindelijk niet deelgenomen. Van de acht focusgroepen hebben er twee op locatie plaatsgevonden. De andere zes zijn noodgedwongen digitaal gedaan vanwege de coronamaatregelen.

Hoewel het idee was dat de groepen een heterogene samenstelling zouden hebben, bleek in de praktijk dat het grootste deel van de respondenten vanuit de opleiding SMM, verenigingssporter was.

Verder zijn nog drie focusgroepen gehouden:

- Een gesprek met urban sporters die geworven zijn tijdens de afnames van de enquêtes (zie paragraaf 2.2). Tijdens het veldwerk hebben 25 urban sporters aangegeven mee te willen werken aan de focusgroepen; hiervan hebben er drie aan het gesprek deelgenomen.

---

³ Vanuit onderzoek hebben we ter voorlichting een presentatie aan alle tweedejaars studenten gegeven over onderzoek bij de gemeente, de methoden van onderzoek en de resultaten van het urban sports onderzoek gepresenteerd dat wij eerder uitgevoerd hebben.

- Een gesprek met twee studenten van InHolland nadat de wervingsflyer gedeeld was op de sociale mediakanalen van InHolland.
- Een gesprek met vier niet sporters. Deze zijn gewonnen via de interne kanalen van de gemeente (zoals intranet en persoonlijk contact met collega's).

Voor hun deelname hebben de respondenten van de drie laatstgenoemde gesprekken een incentive ter waarde van €15 ontvangen.

In totaal hebben dus 47 respondenten deelgenomen aan de focusgroepen. De gesprekken begonnen met een korte introductie over het onderzoek waarna de respondenten gevraagd werd om per type sport associaties te noteren op post-its (bij de gesprekken op locatie) of in de chatfunctie (bij de onlinegesprekken). Aan de hand van deze associaties zijn we per onderwerp in gesprek gegaan.

2.2 Frequentie van gebruik of bezoek van bepaalde locaties

De vraag hoe intensief urban sports locaties in de stad Rotterdam gebruikt worden, wordt beantwoord door op verschillende manieren en momenten op vier urban sports locaties observaties te doen. Er is op twee momenten gemeten. De eerste meting was in het najaar (oktober; winter- of herfstperiode). De tweede meting heeft in overleg met de opdrachtgever plaatsgevonden in het voorjaar van 2022.

De locaties zijn: Skatepark Westblaak, Urban Sports Park Hoogvliet, Sportplaza Zuiderpark en het Museumspark.

Het Skatepark Westblaak is een skatepark met een diversiteit aan (veel) obstakels die samengevoegd zijn in een beperkte ruimte. Het park wordt met name gebruikt door skaters, skateboarders, stuntsteppers en in mindere mate door BMX-ers. Het park - tussen de Hartmansstraat en de Eendrachtsstraat - omvat

1200 vierkante meter parcours met obstakels zoals pools, mini ramps, funbox en pyramides.

Foto: Frank Hanswijk

Het deel tussen de Eendrachtsstraat tot aan de Eendrachtsweg is nog eens ongeveer 1200 vierkante meter met vooral rails en manual pads.⁴

Het Urban Sports Park Hoogvliet bestaat uit een skatebaan, een calisthenics en een freerun deel. Het park omvat verschillende onderdelen. Het skatedeel is ongeveer 1400 vierkante meter met onder andere pools, funbox en pyramide, kleine quarter pipe. Ook is er een calisthenics en freerun deel (+/- 1300 vierkante meter).⁴

⁴ Oppervlakte is bepaald met behulp van Google Earth en de obstakelaanduiding is afkomstig van www.skatedeluxe.com

Foto: GKB realisatie

Het Sportplaza Zuiderpark beschikt over diverse sportvelden voor voetbal, basketbal, (tafel-)tennis, padel, volleybal. Daarnaast is er een skatespot met wallrides, stairs, rails en een pyramide (5500 vierkante meter). Hoewel het skategedeelte van Sportplaza Zuiderpark een behoorlijk grote oppervlakte heeft, zijn er andere obstakels dan op de Westblaak en Hoogvliet zoals te zien is op de volgende twee foto's.

Foto's: Jan de Groen

Ook is er een calisthenics en freerundeel (350 vierkante meter).⁴ Het onderzoek richt op het skate-, calisthenics- en freerundeel.

Foto: Jan de Groen

Foto: Jan de Groen

Het Museumpark is een zogenaamde 'flatground'-locatie met een oppervlakte van ongeveer 7700 vierkante meter.⁵ Verder heeft het een platte en gladde ondergrond. Hierdoor is het geschikt voor sporten als longboarden en rollerskaten. Daarbij wordt er ook gedanst, gefrisbeed, gefitnest of enkel gechilled.

Tijdens de eerste meting is met behulp van een veldwerkbureau en studenten (van de minor Gezond meedoen door Sport en Bewegen van de Hogeschool Rotterdam) op locatie geteld. Op de vier locaties is gedurende de week van maandag 11 tot en met zondag 17 oktober dagelijks driemaal geteld om 12:00, 15:00 en 18:00 uur. In totaal gaat het dus om 84 tellingen.

De tweede meting is geheel door een veldwerkbureau uitgevoerd. Op de vier locaties is gedurende de week van maandag 9 tot en met zondag 15 mei dagelijks driemaal geteld om 13:00, 16:00 en 19:00 uur. Tijdens de tellingen werd het aantal mensen dat bezig was met urban sports bijgehouden. De tellingen vonden in tweetallen plaats, vooral op het Skatepark Westblaak vanwege de omvang van de locatie. Het aantal getelde personen werd vervolgens door de tweetallen vergeleken. Indien het verschil in getelde personen kleiner dan tien was, werden beide aantallen bij elkaar opgeteld en gedeeld door twee. Indien het verschil groter dan 10 was, werd opnieuw geteld en werden de aantallen weer vergeleken. De aantallen werden uiteindelijk bijgehouden op een formulier, samen met de datum, tijd, locatie en het weertype

(droog of regen). Het weertype is tijdens de tweede meting niet geregistreerd maar is bijgehouden door de onderzoekers.

Op deze verschillende locaties zijn, naast de tellingen, urban sporters bevraagd middels een korte enquête (zie bijlage B). Het veldwerk is grotendeels uitgevoerd en gecoördineerd door de onderzoekers van OBI. Zij hebben de studenten en het veldwerkbureau aangestuurd in deze veldwerkperiode.

Alternatieve methode: Met behulp van druktemeting gegevens op basis van het aantal mensen (met mobiele telefoon en die bepaalde app gebruiken) dat op een bepaalde locatie aanwezig is.

2.3 Reisbereidheid

Tijdens het bevragen van de urban sporters op locaties over frequentie van gebruik (vorige onderwerp) werden ook enkele vragen gesteld over waar ze vandaan gekomen zijn, wat de reistijd is om op die locatie te komen en of ze dat als een probleem ervaren. Daarnaast is gevraagd waarom urban sporters gekozen hebben om te sporten in Rotterdam.

2.4 Aanvullend

Na de eerste meting is met de opdrachtgever besproken dat er tijdens het afnemen van de enquêtes op het Museumpark gelet wordt op de doelgroep die deze locatie bezoekt. Na de eerste meting en de redenen die bezoekers aangaven om specifiek deze locatie te bezoeken, ontstond het vermoeden dat deze locatie in een andere behoefte voorziet dan bijvoorbeeld een aangelegd skatepark. Door middel van observaties is gekeken of dit vermoeden bevestigd kon worden.

---

⁵ Oppervlakte is berekend met behulp van Google Earth.

3 De vier typen sporters

In dit hoofdstuk worden in de paragrafen 3.1 tot en met 3.4 beschrijvingen gegeven van de vier typen sporters aan de hand van de informatie die is opgehaald in de focusgroepgesprekken. In paragraaf 3.5 worden verschillen en overeenkomsten beschreven tussen urban sporters en niet (urban) sporters.

3.1 Urban sporters

Organisatie

In de focusgroepen komt naar voren dat urban sports zich met name kenmerkt door een gebrek aan organisatie of aspecten die daar mee te maken hebben. Zo wordt urban sports bijvoorbeeld in het algemeen niet in wedstrijdverband beoefend en worden er geen of weinig trainingen of wedstrijden georganiseerd. Skateboarden stond op de Olympische Spelen in Tokio in 2020 voor het eerst op het programma.⁶ Er zijn vormen van urban sports zoals straatvoetbal en 3X3 basketbal waarin wedstrijdjes tegen elkaar gespeeld worden, maar dat heeft niet het niveau van een competitie. Respondenten geven dan ook aan dat slechts een klein deel van de urban sporters deelnemen aan georganiseerde competities. Wat er georganiseerd wordt aan wat formelere wedstrijden waar bijvoorbeeld wat te winnen is, wordt meestal door lokale skatewinkels georganiseerd. Onder de geïnterviewde urban sporters leeft het motto dat de sporters de lokale ondernemers hierin ondersteunen en vice versa:

“Support your local skatestore”

“Support your local skater”

Vrijheid

Vrijheid in allerlei vormen is een veelgenoemde associatie bij urban sports.

Het zelf kunnen bepalen wanneer je gaat, waar je je sport beoefent, wat je doet, hoe je dat doet en met wie zijn belangrijk kenmerken van deze vorm van sporten.

De vrijheid om te kunnen bepalen wanneer je sport, wordt als één van de redenen genoemd waarom respondenten deze vorm van sporten beoefenen. Het niet willen trainen op vaste tijdstippen en de druk die vanuit teams werd ervaren om te gaan sporten op vaste momenten en daaraan verbonden consequenties als je dat niet deed, waren voor sommige respondenten een reden om met voetbal of hockey te stoppen en te kiezen voor urban sports.

Hoewel ook voor urban sports steeds meer workshops worden georganiseerd die ook vragen dat je op soms vaste tijden deelneemt, is het nog steeds vrij om daar heen te gaan of niet:

“Het is dan wel aan jezelf om je daarvoor aan te melden.”

Voor veel urban sports zijn er aangewezen locaties om de sporten te beoefenen, zoals skateparken, calisthenics-, voetbal- en basketbalvelden. Maar bijvoorbeeld skaten of skateboarden, steppen en freerunnen worden ook daarbuiten in de openbare ruimte beoefend.

In urban sports heb je de vrijheid om je eigen doelen te bepalen. Je kan zelf bepalen wat je doelen zijn en daar kan volgens de respondenten veel variatie in

⁶ <https://teamnl.org/teams/126-Skateboarden>

zitten. Voor sommigen ligt die lat hoog, voor anderen niet. Hoe je die doelen bereikt, bepaal je ook zelf.

"Bij verenigingen heb je een coach die zegt 'ga dit doen'. Bij urban sports kun je zelf oefenen en heb je de keuze om iemand in te schakelen die jou beter kan maken in wat jij leuk vindt."

In sommige vormen van urban sports worden eigen regels voor het spelen van partijtjes gemaakt.

"Dat is gewoon freestyle. Iedereen maakt zijn eigen regels. Soms komt er een regel bij en af en toe gaat er een af."

"Iedereen kent de basis. Maar in elke buurt is het weer anders. Dan spreek je altijd wel af wat de overige regels zijn."

Motivatatie en discipline

Motivatatie en discipline zijn associaties die vaak genoemd zijn bij urban sports. Door de hoge mate van vrijheid die bij urban sports hoort, moeten de motivatie om te gaan sporten en de discipline om de eigen doelen te bereiken uit de sporter zelf komen.

"Bij een vereniging moet je je afmelden en loop je het risico dat je geen wedstrijd mag spelen. Als skater moet je echt willen doen"

"Met een verenigingssport als je je aanmeldt en je zit in een team dan heb je dat teamgevoel van: we gaan het met zijn allen doen. Als je gaat skaten of skeeleren dan is het toch een individuele sport en dan moet je jezelf motiveren om dat te gaan doen."

Diversiteit

Respondenten geven aan dat er binnen de urban sports veel diversiteit is en iedereen met elkaar omgaat. Daarom wordt het eerder als een cultuur gezien dan als een sport. Hoewel het als een countercultuur – die zich afzet tegen de maatschappij – wordt genoemd, is het ook een brede groep waarin van alles voorkomt en aan mee doet.

"Er komen veel culturen bij elkaar bij het sporten. Vooral in Rotterdam heb je veel verschillende afkomsten en als je op een pleintje gaat staan, zie je honderd verschillende mensen."

"Culturele verrijking. De klik is er al via de sport. Taal, cultuur, religie, afkomst maakt niet uit."

Toegankelijkheid

Respondenten hebben verschillende ideeën over hoe toegankelijk urban sports zijn. Aan de ene kant geven respondenten aan dat iedereen erbij kan komen of weer kan weggaan. Het is dus toegankelijk en er is een variabele samenstelling. De toegankelijkheid wordt bijvoorbeeld zichtbaar in dat urban sporters aangeven dat zij regelmatig naar een andere stad of locatie gaan en daar ook bij onbekende mede-urban sporters makkelijk aansluiting vinden.

"Het is denk ik heel makkelijk om aan deel te nemen. Je stapt de deur uit en op twee minuten bij je vandaan is er een skatepark of een ander veld. Het is voor iedereen toegankelijk. Het is heel laagdrempelig en je kan er zo aan deelnemen."

Aan de andere kant wordt - met name door niet urban sporters - aangegeven dat vriendengroepen op een skatepark hecht en daarmee niet altijd even toegankelijk overkomen.

Financieel

In verschillende focusgroepen is aangegeven dat voor het beoefenen van urban sports weinig (financiële) middelen nodig zijn. Je hoeft geen lid te worden van een vereniging, dus geen maandelijkse vaste contributie te betalen. De ruimte waar de sporten beoefend kunnen worden zijn openbaar; daar kan iedereen gratis gebruik van maken. Daarentegen wordt ook aangegeven dat je voor een aantal urban sports wel degelijk materiaal zoals een skateboard of step nodig hebt.

Sociaal - Individueel of samen

Vanuit verenigingssporters overheerst het beeld dat urban sports een sport is die je individueel beoefent. Maar zij zien urban sports ook als een manier om (hechte) vriendengroepen te vormen en samen te komen onder andere omdat je de passie voor de sport deelt:

"Tijdens het sporten zelf is het individueel, maar als ik weleens naar een skatepark ga dan zie je altijd dezelfde vriendengroepen. Dus ze komen wel samen, maar dan gaat iemand zelf even skaten of een trucje doen. Ik zie dan ook wel dat ze echt met elkaar juichen als iemand een bepaalde truc haalt die daar al lang op oefent."

"Op een skatebaan ben je zelf nieuwe trucjes aan het doen. Je bent daar dan met vrienden maar je probeert je zelf te ontwikkelen en niet als team zijnde beter te worden".

"Als steeds dezelfde mensen naar zo'n pleintje komen dat die mensen ook een band met elkaar krijgen. Zoals wij bij een vereniging steeds dezelfde mensen zien dat zullen zij misschien ook hebben en zo een band krijgen met elkaar".

Urban sports als leefstijl

Vanuit verenigingssporters wordt het uiterlijk van urban sporters als vrij alternatief gezien. Volgens hen uit zich dat in een specifieke kledingstijl als oversized kleding, wijde broeken en petjes. Maar ook in gedrag worden urban sporters anders beschreven, meer als relaxed en rustig.

"Ik heb een paar jochies van 13/14 die ik op de hockey training geef en die doen aan skateboarden. Die zijn heel rustig, ze doen alles rustig aan, praten heel relaxt, vinden alles wel prima [...]"

"Bij zo'n skatebaan ofzo daar zitten vaak groepjes. Het is altijd wel een soort community met hun eigen kleding enzo. Je kan ze wel herkennen aan wat ze dragen en hun haar."

In de gesprekken komt ook naar voren dat urban sports verder gaat dan een paar keer in de week een training doen en in het weekend een wedstrijd. Het is meer een manier van leven dan een onderdeel van het leven.

"Voor skaters is het een leefstijl. Als ze de deur uitgaan pakken ze een skateboard."

Als je skate dan doe je dat ook om van plek naar plek te komen [...] wanneer je skate en dat altijd doet en gebruikt als vervoersmiddel om van plek naar plek te komen."

Omstandigheden

Urban sports wordt in de focusgroepen geassocieerd met een type sport dat veelal buiten beoefend wordt en bij mooi weer. Respondenten geven aan dat in de winter of als het regent er in het algemeen niet buiten gesport wordt. Dan zijn de meeste urban sports plekken leeg. De urban sporters geven aan dat er overdekte faciliteiten zijn maar dat deze een andere 'vibe' hebben. Het is er minder spontaan. Ook wordt aangegeven dat er buiten de stad weinig of geen overdekte faciliteiten zijn.

Vooroordelen

Het stereotype beeld van de vervelende skater die overlast veroorzaakt en de infrastructuur beschadigt, wordt door de geïnterviewde urban sporters niet als zodanig ervaren.

Onder een deel van de respondenten die niet (meer) aan urban sports doet, bestaat wel het beeld dat urban sporters overlast geven, rotzooi maken en drugs gebruiken. Dit beeld wordt echter niet door iedereen gedeeld.

"..... Dan zie je jongeren van mijn leeftijd die hebben een skateboard bij zich en die doen dan om de tien minuten een trucje maar voor de rest staan ze te blowen, drinken en muziek te luisteren. Als ze weg gaan laten ze alles liggen".

"Ik denk dat je twee verschillende groepen hebt. Je hebt een groep die het echt serieus aan het doen is, die elke dag op zo'n

skatebaan staan en zich loopt uit te sloven. En de groep...die daar zijn en een skateboard bij zich hebben om zichzelf een goed gevoel aan te praten van ik heb toch wel wat gedaan vandaag, maar die staan wel de hele tijd een beetje te blowen, te drinken, muziek te luisteren en te doen."

"Dat freerunnen heeft wel wat weg van turnen en als ik dan zie wat zij doen op de stenen en wat wij op de vloer doen. Ik zou dat niet doen. Ook dat ze zo veel meter ergens vanaf springen en dan een koprol. Als je het één keer niet goed doet, beland je al in het ziekenhuis."

Risicovol

Door niet-urban sporters worden urban sports als gevaarlijke risicovolle sporten gezien.

"Met skaten kun je al snel wat breken, het kan al snel misgaan."

3.3 Verenigingssporters

Sociaal

Het sociale aspect van verenigingssporten komt in alle focusgroepen naar voren en wordt het meest geassocieerd met dit type sport. Een groot deel van de respondenten doet zelf aan een verenigingssport en dan met name voetbal en hockey. Voor deze respondenten draait het sporten voornamelijk om de gezelligheid en de derde helft. De verbondenheid is al aanwezig omdat je een gedeelde passie, hobby of interesse hebt, namelijk de sport zelf.

"Ik zit in een vriendenteam op voetbal en daar gaat het vooral om gezelligheid en de sociale contacten. Ik vind voetbal zelf en de conditie belangrijk, maar ik vind het leukste dat je daarna met z'n allen in de kantine wat gaat drinken."

"Verbondenheid komt omdat ik m'n hele leven bij dezelfde hockeyclub heb gehockeyd. Ook al ben ik nu naar een andere stad verhuisd, toch voel ik me nog verbonden met die club. Daar heb ik vrienden gemaakt. Ook een familiegevoel en veel familieleden die er hockeyen of hebben gehockeyd. Vrienden van school."

Het clubgevoel lijkt wel wat minder te worden volgens deze respondent:

"...Dat ouders zich daar minder in vinden. Helpen bij de club in de kantine. Dat gevoel had ik altijd als je ouders op de club waren en veel aanwezig waren dat je als kind ook

meer clubgevoel had en dan zelf ook langer op de vereniging was of blijft."

Verder gaat het binnen teamsporten om samenwerken, elkaar uitdagen, commitment, discipline en presenteren. Het is minder gericht op het individu, maar alleen maar op de teamprestatie.

"Teamsport houdt in dat je met elkaar één doel hebt en dan moet je elkaar ondersteunen om dat doel te behalen. Dat lukt je niet in je eentje."

Organisatie

Diverse aspecten rondom organisatie zijn bij verenigingssporten een veelgehoorde associatie. Het gaat dan om organisatie in de brede zin van het woord. Uiteraard het trainen op vaste tijden en spelen van wedstrijden en competitie, maar ook associaties als lidmaatschap, contributie, bestuur, algemene ledenvergadering, sponsors, enzovoorts worden genoemd. Hierbij horen ook de zaken die voor je geregeld worden als lid van een vereniging. Denk aan tenues, trainers, kleedkamers, tribunes, enzovoort.

"Je gaat ernaartoe en dan is het eigenlijk voor jou geregeld. Je hoeft er zelf niet veel voor te doen. Jij hoeft alleen aanwezig te zijn en de sport zelf te doen. Het is niet als voetballen op een pleintje, dan neem je eerst je spullen zelf mee. Je hoeft ook niet zelf voor de mensen [teamleden] te zorgen."

Het verschil tussen selectieteams en vriendenteams wordt genoemd in het kader van de mate van organisatie. Verenigingen lijken de meeste aandacht te geven aan de selectieteams.

"Wij regelen iedere zaterdag een scheidsrechter. Voor de hogere teams staat er altijd al een scheids klaar zeg maar terwijl je eigenlijk evenveel betaald."

Prestatiegerichtheid

Het verschil tussen selectieteams en vriendenteams wordt ook genoemd in het kader van prestatiegerichtheid. De prestaties zijn voor de selectieteams

belangrijker en daardoor zijn de regels voor deze groepen ook strenger dan voor vriendenteams. Bij vriendenteams staat het sociale aspect meer centraal.

“Voor een breedtesport team maakt het als het goed is niet zo veel uit of je wint. [...] Die gasten willen gewoon een gezellige dag hebben met elkaar. Niet alleen voor en tijdens maar vooral ook na de wedstrijd.”

“Het verschilt ook wel per niveau denk ik. [...] Bij ons in dat vriendenteam maakte het echt niet uit of je nou trainde doordeweeks want het was maar de vraag of ze überhaupt genoeg man hadden. Dus het verschilt ook wel echt per niveau. Want bij een selectie dan is het logisch dan moet je trainen en dan kan je spelen. Als je niet traint dan speel je niet. Maar op lagere niveaus dan komt dat toch wat minder nauw.”

Voor deze tweedeling is toch ook wel begrip onder de respondenten:

“In het vriendenteam waar ik in zit kan de één heel goed voetballen en de ander kan geen bal raken. Als je hoog voetbalt, dan snap ik dat het meer gaat om de competitie en persoonlijke ontwikkeling. Bij ons in het vriendenteam gaat het meer om de gezelligheid.”

Toegankelijkheid

Uit de gesprekken met verenigingssporters komt naar voren dat deze vorm van sporten door hen in het algemeen als toegankelijk wordt gezien. Er zijn verschillende leeftijds- en niveaugroepen wat maakt dat er genoeg mogelijkheden zouden moeten zijn om aan te sluiten. Toch wordt ook aangegeven dat het best moeilijk kan zijn om op latere leeftijd nog bij een vereniging te starten.

“Ik denk dat veel mensen vanaf hun 16^e niet zomaar naar een vereniging toe om voor het eerst aan te melden om te gaan voetballen. Dan loop je eigenlijk te ver achter.”

Dit wordt bevestigd door niet-sporters die hier verschillende redenen voor aangeven namelijk het niveau dat je moet hebben en/of de geschiedenis die verenigingssporters vaak al met elkaar hebben:

“Ik kom zelf uit een dorp waar hockey en voetbal met uitstekende grootste sporten waren en dat waren echt klikjes, klinkt een beetje onaardig maar het waren wel echt dezelfde groepjes die met z'n allen overal heen gingen en daar was ook geen speld tussen te krijgen. Als je dan later aan wilde sluiten, dat ging gewoon niet. Misschien op papier wel, maar sociaal gezien werd je nog steeds niet als één van hen gezien zeg maar. Dat herken ik wel.”

“Heel veel mensen doen het van jongs af aan en hebben ook een vriendengroep waar je mee opgroeit. Het is echt jouw team, jouw groep. Als je dan op latere leeftijd, bijv. op de uni wilde ik ook al bij sporten gaan, maar vaak zit je dan met een selectieproces dat je een bepaald niveau moet hebben en het is lastig om aansluiting te vinden omdat mensen elkaar al zo lang kennen en jij als nieuw persoon komt daar dan toch wat moeilijker in. Je bent toch sneller een buitenstaander. Ik heb het idee dat hoe vroeger je begint hoe minder je dat hebt. [...] Ik denk dat je dat met team-sporten misschien wel wat meer hebt”

Daarnaast staan niet alle verenigingen open voor bijvoorbeeld vriendenteams. Dit betekent dat je niet overal welkom bent wanneer je alleen voor de gezelligheid komt spelen.

“Ik moest naar een andere vereniging voor een vriendenteam omdat je ook verenigingen hebt die het echt op basis van kwaliteit willen doen en die andere vereniging stond er dan weer wel voor open. Dat verschilt ook per vereniging. Niet iedere vereniging staat open voor vriendenteams [...]”

Verenigingssporten zijn ook niet voor iedereen toegankelijk omdat sommige mensen of gezinnen niet de financiële middelen hebben om lid te worden.

Gezondheid

Geïnterviewde verenigingssporters geven aan dat door te sporten en te bewegen je gezondheid verbetert. Het verbeteren van de gezondheid wordt alleen niet als één van de belangrijkste motivaties gezien.

"Als je een sport beoefent, verbeter je je conditie. Anders kan je net zo goed niet gaan sporten. Dat gebeurt eigenlijk vanzelf wel, iedereen op z'n eigen tempo. Als je hard sport, gaat het allemaal wel wat harder. Als je rustig sport, valt het wel mee. Je bent wel in beweging."

"Bij een vereniging is het voor mij deels gezelligheid, niet per se beweging. Als ik alleen voor de beweging zou gaan, zou ik ook iedere dag een rondje kunnen hardlopen, maar bij een vereniging gaat het vooral om gezelligheid en iets dat je samen met je team wilt bereiken."

Traditie / historie-ontwikkeling

Verenigingssporten zijn veelal sporten die jongeren van kinds af aan doen.

"Ik ben door mijn ouders op hockey gezet. De gasten met wie ik van jongs af aan hockey zijn nog steeds mijn vrienden. Daar heb ik wel baat bij gehad."

"Op het moment dat ik de bal aanraakte, was ik weg van de sport. Dus ik heb het altijd al gedaan."

Door de respondenten wordt ondersteund dat niet iedereen heel het leven lid blijft van een vereniging en dat er een terugloop is qua ledenaantallen in de oudere leeftijdsgroepen. Vanaf de middelbare school ontwikkel je andere interesses en gaan je prioriteiten elders liggen. Niveau is ook een reden om (tijdelijk) te stoppen bij een vereniging, omdat er bijvoorbeeld niet genoeg uitdaging is binnen de club.

"Ik ben wel een jaartje gestopt tijdens mijn middelbareschooltijd omdat ik het toen niet heel leuk meer vond en andere prioriteiten had. Na een jaartje miste ik het toch wel en toen ben ik naar een andere

vereniging gegaan. Daar lag het niveau hoger [...] en was het beter georganiseerd."

"Veel kinderen stoppen denk ik ook omdat ze in zo'n recreatief team spelen en dat er bijvoorbeeld niet genoeg trainers zijn. Dat is bij mijn club. Voor sommige teams is geen vaste trainer en dan kunnen ze ook niet elke week voetballen. Je ziet dan wel dat het plezier in voetbal omlaaggaat bij hen."

Tot slot wordt gemeld dat er soms bij sportclubs sprake is van vriendjespolitiek. Wie je kent, kan bepalen hoe hoog je komt te spelen.

"Je merkt best wel vriendjespolitiek in de verenigingen, als je vader in het bestuur zit dan zit jij in het hoogste team. Zo ging dat vaak wel. Je wordt wel altijd toegelaten wat ik tot nu toe heb gezien. Qua selectieniveau moet je soms gewoon geluk hebben of ze je mogen of niet. Het wordt per persoon bekeken een beetje of je hoog gaat spelen of niet."

Financieel

Respondenten geven aan dat het lid worden en blijven van een vereniging geld kost. Dit kan een belemmering zijn voor mensen die minder financiële middelen hebben.

Op het niveau van de verenigingen wordt aangegeven dat zij meestal niet commercieel zijn en het vaak moeten hebben van vrijwilligers. Financiële steun van de overheid en gemeenten is essentieel, want clubs hebben het soms moeilijk op financieel gebied. Daarom worden er op veel verenigingen clubacties op de been gezet om geld op te halen. De financiële kwetsbaarheid werd nog zichtbaarder door alle lockdowns van de afgelopen paar jaar door corona.

"Verenigingen bestaan niet zonder vrijwilligers, die heb je altijd wel nodig. Bijvoorbeeld voor het bestuur zijn vrijwilligers nodig."

"Vorig jaar moest alles dicht door corona. Bij heel veel clubs moest je wel contributie

door blijven betalen. Wij [turnen] hadden kosten van de hal en dat was anders gewoon niet op te brengen. Om te kunnen blijven bestaan zijn veel sponsors nodig.”

“Wij [taekwondo] hoefden niet door te betalen, maar wij gaan nu buiten op een pleintje verder en daardoor stopt het niet.”

3.4 Anders ongeorganiseerde sporters

Anders ongeorganiseerde sporten die tijdens de brainstormsessies genoemd worden zijn hardlopen, fitness, wielrennen, mountainbiken, zwemmen en wandelen.

Vrijheid

In de focusgroepen worden veel associaties met deze vorm van sporten genoemd die te maken hebben met vrijheid. Verschillende aspecten van vrijheid worden benoemd. De vrijheid om te kiezen wat je gaat doen, hoe je dat doet, wat je doel wordt, wat je wilt bereiken.

"Ik denk dat je voor jezelf een doel stelt en daar dan naar toe werkt als je anders ongeorganiseerd sport."

Ook is er veel vrijheid in zelf te bepalen wanneer je gaat sporten. Je kan zelf je tijd in delen.

"De meeste mensen gaan gewoon zelf naar buiten wanneer ze dat willen. Dan gaan ze gewoon hardlopen en dan kijken ze gewoon waar ze uitkomen. Zo ver mogelijk zo lang mogelijk."

"Zodra je een keertje tijd hebt, ga je gewoon hardlopen"

Motivatatie

Verschillende keren komt in de gesprekken naar voren dat de motivatie om deze vorm van sporten te beoefenen uit de mensen zelf komt en moet komen. Zij

beoefenen deze vorm van sporten omdat ze het leuk vinden en omdat het bijdraagt aan het verbeteren van verschillende aspecten die met gezondheid te maken hebben.

"Qua interesse is het zo dat mensen bijvoorbeeld gaan fitnessen omdat ze dat heel leuk vinden, omdat je jezelf steeds moet motiveren om die stap te gaan maken om toch naar de sportschool te gaan en tijd vrij te maken om toch weer de fiets te pakken om een rondje te fietsen. [...] Met ongeorganiseerd ben je daar ben je daar wat losser in. Dan moet je jezelf toch weer overtuigen om te gaan sporten. Je doet het echt omdat jij het leuk vindt."

Mensen doen dit voor zichzelf omdat ze fitter, sterker, sneller en gezonder willen worden of hun conditie willen verbeteren.

Naast gezondheid nastreven als fitter en sterker willen worden, worden ook andere aspecten die met gezondheid samenhangen genoemd zoals voeding en slaap. Onder de respondenten bestaat het idee dat het bij mensen die deze vormen van sporten beoefenen soms verder gaat dan alleen maar beweging en een beetje sporten maar dat het meer een leefstijl is.

Sociaal – individueel of samen

De meeste respondenten geven aan dat deze vorm van sporten in het algemeen individueel beoefend wordt.

"Ik ga altijd alleen. Ik houd er niet van om met iemand anders te trainen. Ik doe mijn ding en klaar. Soms help ik wel eens iemand maar meestal train ik alleen om mijn doel te behalen."

"Je doet dit toch wel voor jezelf. [...] Er is niemand die je daarop gaat afrekenen. Er is niemand die je dan teleurstelt want je doet het voor jezelf."

Daarnaast wordt ook wel aangegeven dat mensen afspreken om samen naar de sportschool te gaan om te gaan fitnessen of afspreken met een vriend of vriendin om een rondje te gaan hardlopen. Als je hebt

afgesproken wordt de drempel om toch niet te gaan net wat hoger dus dit kan motiverend werken.

"Toen voor mij de hockey stillag, toen ben ik ook dit soort dingen gaan doen maar ik doe het dan liever niet alleen. Ik heb altijd wel liever iemand naast me."

"Ik spreek juist een vriendinnetje met wie ik samen fitness elke dag. Juist omdat we samengaan is het afzeggen veel lastiger, want dat betekent dat je de ander alleen laat gaan."

Het prestatiegerichte lijkt in deze vorm van sporten belangrijker te zijn dan het sociale aspect:

"Ik denk dat dat ook komt omdat je bij teamsporten ook kunt sporten voor de gezelligheid of voor sociale contacten en dat heb je hier dus niet."

Technologie

Anders ongeorganiseerde sporten worden geassocieerd met techniek zoals wearables, sporthorloges, smartwatches of apps die voortgang in het nastreven van de doelen kunnen ondersteunen.

"Mensen die hardlopen hebben van die bandjes, van die smartwatches. Ook met je telefoon: hoe hard je hebt gelopen en hoe lang je daarover hebt gedaan. Dan kun je verandering meten. Dat zie je bij bijvoorbeeld voetballen minder."

"Steeds meer mensen wandelen enzo. Je hebt ook van die stappentellers, fitbits. En je hebt applewatches. Je hebt ook steeds meer apps die je aan kan zetten als je gaat hardlopen ofzo die dan meten wat je hebt gelopen, hoeveel calorieën je hebt verbrand en qua tijd enzo."

Financieel

Het financiële aspect bij het kiezen voor dit type sport komt regelmatig terug in de gesprekken. Respondenten geven aan dat je dit soort sporten kan beoefenen tegen relatief lage kosten. Je hoeft geen lid te worden van een vereniging of contributie te

betalen. Je kan wel lid worden van een sportschool, maar dat hoeft niet. Je hebt daar keuze in.

"Abonnementen kun je veel makkelijker opzeggen..."

"Ook juist geen abonnement. Zeker bij anders ongeorganiseerd heb je de vrije keuze of je wel of geen abonnement neemt. Want je kan buiten hardlopen maar je kan het ook in de sportschool doen."

Blessures

Door sommige respondenten wordt aangegeven dat ze bijvoorbeeld zijn gaan fitnessen omdat ze een blessure hebben gekregen van de sport die zij beoefenden (meestal een verenigingssport zoals voetbal). Andere respondenten associëren deze vorm van sporten juist met het krijgen van blessures omdat mensen het veelal op eigen houtje beoefenen en geen (goede) begeleiding krijgen.

"Ik heb een tijdje bij een atletiekvereniging gezeten maar daar ben ik mee gestopt door een blessure. Mijn ouders pushten me om iets van sports te gaan doen en toen was fitness de makkelijkste optie."

"De kans op blessures kan dan wat groter zijn omdat je niet goed weet wat je doet."

3.6 Niet sporters

Motivatatie

Niet-sporters werden door sportende leeftijdsgenoten het meest vaak geassocieerd met factoren die te maken hebben met motivatie en dan vooral het gebrek aan motivatie. Zo werd aangegeven dat de mensen die zij kennen die niet sporten geen zin, tijd, motivatie, behoefte of energie zeggen te hebben om te sporten of het gewoonweg niet leuk vinden. Dit kan te maken hebben met het soort werk dat zij doen of dat zij anderszins een druk leven of andere hobby's en/of prioriteiten hebben.

"Dat je met een fysiek zware baan geen puf meer hebt om 's avonds nog te gaan sporten. Als jij 40-50 uur per week werkt en volle bak fysiek. Dan heb je er geen energie meer voor over"

"Dat je gewoon graag op jezelf bent. Dat je gewoon niet per se behoefte hebt om met andere mensen wat te doen. [...] Dat zij gewoon liever alleen zijn."

"Ik denk dat het ook gewoon een beetje in je ritme moet zitten. Met een werkritme. Je gaat 's ochtends sporten of elke avond. Dat je ook echt weet wat voor mentale en fysieke voordelen het heeft. Je hebt de hele week gewerkt, elke dag, van 9 tot 5 uur dan kom je thuis als je het niet uit gewoonte doet dat je dan echt geen zin hebt. Je gaat zitten op de bank je hebt de film al aan staan om dan nog uit je comfortzone te komen en dan echt te gaan sporten."

"Het is denk ik ook uitstellen omdat ze geen motivatie kunnen vinden. Wij hebben een vriend en hij wil boksen. Voor z'n verjaardag hebben we hem een shirtje en handschoenen gegeven om hem een duwtje in de rug te geven, maar hij heeft het nog steeds niet gedaan omdat hij niet de motivatie kan vinden en het telkens uitstelt. Ook geen zin."

Niet-sporters bevestigen dat het druk hebben met andere dingen zoals bijvoorbeeld met de studie een reden is om niet (meer) te sporten.

"Op een gegeven moment kreeg ik het zo druk met m'n studie. Als ik 50u p/w aan het studeren ben, heb ik helemaal geen tijd en energie meer om te sporten. Dat is voor mij de belangrijkste reden om niet te sporten."

Verder geven niet-sporters aan dat slechte ervaringen, pesterijen en blessures in het verleden voor hen redenen zijn om niet (meer) te sporten.

"Vroeger toen ik jonger was, ook op school, als ik dan ging rennen, dan lachten mensen me uit want ik heb X-benen. Ik heb me dat denk ik onbewust heel erg aangetrokken. Ik weet nog dat ik op korfbal zat en toen ben ik door één jongen heel erg gepest [...] Ik heb denk ik heel veel negatieve associaties met sporten, want wanneer ik aan het sporten was, werd er of iets tegen me gezegd of wat van mij gevonden van hoe ik het deed of hoe ik eruitzag. Daar ben ik me nu pas bewuster van. Dus ik heb ook heel erg de insteek: waarom energie hieraan verspillen? Het kost me zo veel energie, maar ik denk dat ik mentaal ook vecht tegen alle herinneringen."

M'n kruisband van m'n knie was gescheurd.....Toen zat ik nog wel op voetbal en dat heb ik nog even geprobeerd, maar dat ging gewoon niet meer."

Leeftijd speelt volgens deze respondent ook een rol:

"Het zit hem ook in leeftijd. Mijn zus zei ook tegen mij toen ik stopte: pak wel iets"

anders op, want anders ga je nooit meer sporten in je leven. Ze had gelijk."

Discipline

Sportende respondenten zien veel in hun omgeving dat mensen soms wel beginnen met sporten maar dat ze ook makkelijk weer stoppen als ze bijvoorbeeld niet direct resultaat zien van hun inspanningen of niet snel genoeg vooruitgang boeken.

"Ik heb een vriend en die sport niet want als hij één maand bezig is en geen resultaat ziet dan is hij niet meer gemotiveerd. Die denkt dat hij binnen een week er anders uitziet, maar dat is niet zo. Dan is hij meteen gedemotiveerd. Te grote verwachtingen in korte termijn is ook wel een reden denk ik."

"Er zijn mensen die willen beginnen met sporten om af te vallen of spiermassa opbouwen of conditie opbouwen, maar dat gebeurt niet na één training. Er zijn mensen die als ze geen direct verschil zien, denken dat het geen zin heeft."

Drempel om te beginnen

Verder komt in de focusgroepen naar voren dat niet-sporters een drempel kunnen ervaren om te beginnen met sporten. Leeftijd speelt hierin bijvoorbeeld een rol, met name als je op latere leeftijd wilt beginnen aan een verenigingssport. Leeftijd kan een drempel vormen omdat je het gevoel hebt niet aan te kunnen sluiten bij het niveau en omdat je later aansluit bij een groep waar je niemand kent terwijl zij elkaar wel al heel lang kennen. Iemand kan ook geen kennis hebben over waar precies te beginnen of omdat iemand geen steun krijgt uit de omgeving.

"Ik denk ook dat het met opvoeding te maken heeft. Ik had vroeger wel altijd dat mijn ouders zeiden van je moet sporten. Het maakt niet uit wat maar ik wil je dat je sport"

"Ik denk dat vooral de oorzaak een beetje is als je heel klein bent en je ouders sporten niet of ze stimuleren je niet om een sport te gaan doen, dan kan dat op latere leeftijd

ook meespelen als je niet de behoefte voelt om te gaan sporten omdat je het vroeger nooit hebt gedaan of hebt moeten doen..."

"Ik denk dat dat me misschien heeft tegengehouden: die mensen kennen elkaar al en zijn al vet goed en dan kom ik daar misschien ineens tussen."

Om de drempel om te (gaan) sporten zo laag mogelijk te krijgen, worden de volgende suggesties gegeven:

"Bewust op plekken waar je toch al bent dat je daar ook gebruik kan maken van apparaten. Want anders moet je eerst naar huis en dan vanuit huis nog naar de sport-school."

"Qua variatie kan je misschien op jongere leeftijd meer voorlichting geven op scholen over welke sporten er nog meer zijn dan het standaard voetbal en hockey."

Vooroordelen

Er leven ook wel wat vooroordelen over deze groep bij de respondenten die wel aan sport doen. Zo wordt gedacht dat niet sporters weinig tot geen waarde aan hun gezondheid hechten, lui en futloos zijn, ongezond eten, minder sociaal zijn, minder doelen in het leven hebben en overgewicht hebben.

"Ik heb altijd een associatie bij mensen die geen sport doen dat die er geen zin in hebben, liever op de bank zitten, beetje ga-men."

Niet-sporters geven in het groepsgesprek aan dat gezondheid voor hen niet alleen bepaald wordt door sporten, maar ook door bewegen en voeding:

"Gezond zijn hangt van meer dingen af dan alleen sporten. Ik pak nooit de auto, ik doe alles lopend of fietsend. Ik let verder wel op m'n voeding omdat ik 40 uur p/w stilzit. Die dingen doe ik wel allemaal en daarom vind ik het ook geen probleem. Daarbij heb ik een gezond gewicht en ben ik blij met mezelf dus ik zie nergens een probleem."

De één trekt de bestaande vooroordelen over niet-sporten meer aan dan de ander:

"Ik trek het me niet echt aan. Uiteindelijk willen mensen het altijd op jou projecteren, maar het is meestal hun eigen zelfbeeld. Ik denk wel dat ik een tijdje voldeed aan het stereotype beeld: ik at niet supergezond, maar ook niet super slecht. Sinds ik die blessure heb opgelopen en ik het bewust-zijn heb van: je hebt maar één lichaam en daar moet ik een heel leven mee, ben ik bewuster geworden van de keuzes die ik maak. Ik wandel veel en ik stap meestal een tram/metrohalte eerder uit. Ik hou er op die manier wel rekening mee."

Blessures

Daarnaast spelen blessures en gezondheid gerelateerde problemen mee:

"Ik heb wel een vriend gehad. Die heeft zijn kniebanden helemaal afgescheurd. Dat heeft hij een keer gehad. En toen is hij nog wel hersteld en heeft hij nog wel veel gesport om die klachten weg te krijgen. Maar die is toen in de eerste wedstrijd dat hij terug was, maakte hij een kopbal en toen landde hij verkeerd. Daarna heeft hij nooit meer gespeeld. Want hij was echt doodsbang dat het nog een keer zou gebeuren en dat ie dan nooit meer zou kunnen lopen."
"Ik spreek uit ervaring. Je kan gewoon niet sporten, het is niet zo dat je het niet wilt. Als je lichaam het niet kan hebben, heeft het weinig zin om te doen."

Financieel

Respondenten geven aan dat financiën mee kunnen spelen in de overweging om niet aan sport te doen.

"Het kan ook zijn dat mensen niet bij een vereniging gaan sporten, omdat de contributie te hoog is, dus misschien kan er ook gekeken worden naar het verlagen van de contributie zodat het voor iedereen mogelijk wordt om te sporten."

"Ik denk dat het wel een belemmering is voor veel mensen die graag een teamsport

zouden willen doen maar er geen geld voor hebben. Je hebt bij die urban sports misschien niet veel geld nodig maar je hebt wel een skateboard nodig. Een step. Je hebt altijd wel iets nodig."

"Je hebt altijd wel iets van kleding of iets nodig om te sporten dus helemaal gratis is het niet, maar het [ongeorganiseerde sporten] is makkelijker dan een vereniging."

Schuldgevoel

Aan de ene kant geven niet-sporters aan zich schuldig te voelen vanwege het feit dat zij niet sporten. Dit heeft onder andere te maken met druk vanuit hun omgeving, maar ook met het gevoel dat niet sporten kan brengen:

"Ik heb wel een beetje een schuldgevoel van: eigenlijk zou ik het wel moeten doen want het is zo goed voor je gezondheid. Dat krijg ik ook wel continu te horen hoor van m'n omgeving."

"Familie maakt ook vaak grapjes: moet je niet weer eens gaan sporten? De rest is vaak heel fit. Ik vind mezelf niet heel dik, maar ben van de familie wel één van de diksten. En ook omdat ik anderen zie en ook van mezelf weet dat als ik het dan eenmaal doe en het zit in m'n ritme dat ik me er dan fijn bij voel. Ik ben dan soms ook teleurgesteld in mezelf."

Daarentegen zijn er ook respondenten die aangeven geen schuldgevoel te hebben:

"Ik voel geen schuldgevoel, maar ik heb wel beter inzicht en begrip waarom ik het niet deed en nu erg de motivatie heb om het wel te doen. Ik ben twee jaar geleden gevallen op m'n knie en daar heb ik nog steeds last van. [...] Ik merk nu wel dat m'n fysieke kracht dus ook gepaard gaat met niet sporten. Ik voel geen schuldgevoel maar wil wel de beste versie van mezelf zijn en nu ik zie dat dat daar echt aan kan bijdragen, heb ik meer die motivatie."

"Ik heb ook geen schuldgevoel, ik lach er vaak zelfs om. Ik ren niet eens om een bus te halen. Ik denk dat de huidige maatschappij de nadruk heel erg legt op slank zijn. Hoe je het went of keert: dik zijn of overgewicht daar is gewoon taboe op. Ook als je een tijdschrift openslaat of reclames bekijkt, het zijn altijd slanke mensen. En ik denk ook dat er heel veel aandacht is gekomen voor ongezonde leefstijlen: roken, ongezond eten, suikertaks. Op die manier komt er steeds meer nadruk te liggen op gezondheid en dat heeft ook te maken met sporten en bewegen dat steeds meer als standaard wordt gezien. Als je dat niet doet, wijk je daarvan af."

3.7 Verschillen en overeenkomsten

Ongeorganiseerd vs. georganiseerd

Urban sports en anders ongeorganiseerde sporten zijn ongeorganiseerd van aard. Het feit dat je het kunt doen wanneer, waar en met wie je wilt, wat je doet en hoe je dat doet is een belangrijke motivatie voor jongeren om te kiezen voor deze typen sporten. Bij verenigingssporten is sprake van een georganiseerd karakter. Alles wordt voor je geregeld en grotendeels voor je bepaald en je moet op vaste tijden komen spelen. Hoe hoger het niveau waarop je speelt, hoe strenger de regels zijn. Niet komen opdagen op de training betekent in veel selectieteams bijvoorbeeld dat je niet mee mag doen met de wedstrijd. In die zin zie je in de verenigingssporten een duidelijke hiërarchie die bij urban sports en anders ongeorganiseerde sporten ontbreekt.

“Overeenkomst tussen anders ongeorganiseerd en urban sports is dat je het altijd kunt doen, er zit niet per se een tijd aan. Met voetbal kan dat niet, je kunt niet zomaar een training gaan doen”

“Ongeorganiseerd en urban sport zijn een beetje hetzelfde, want met verenigingssporten heb je vaste tijden met training en dan heb je een soort verplichting en vast ritme om te gaan sporten. Met ongeorganiseerd ben je daar ben je daar wat losser in. Dan moet je jezelf toch weer overtuigen om te gaan sporten. Je doet het echt omdat jij het leuk vindt.”

Motivatie en discipline

Vergeleken met niet-sporters zie je bij alle andere typen sport dat motivatie en discipline vereist is. Waar deze vandaan komen en de mate waarin ze vereist zijn, verschilt echter per type sport. Vooral bij urban sports en anders ongeorganiseerde sporten moeten motivatie en discipline volledig uit jezelf komen. Dit hangt samen met het ongeorganiseerde karakter. Bij verenigingssporten moet je natuurlijk ook motivatie en discipline hebben, alleen hoeven die minder uit jezelf komen en komen ze deels voort uit het teamgevoel (je kan je teamgenoten niet laten zitten). Uit de focusgroepen bleek dat het beeld over niet-sporters is dat zij niet de motivatie en discipline hebben om aan het sporten te gaan en te blijven sporten.

“Qua interesse is het zo dat mensen bijvoorbeeld gaan fitnesssen omdat ze dat heel leuk vinden, omdat je jezelf steeds moet motiveren om die stap te gaan maken om toch naar de sportschool te gaan en tijd vrij te maken om toch weer de fiets te pakken om een rondje te fietsen.”

“Als je bij een verenigingssport niet gaat, dan laat je toch een team achter. Als je niet gaat hardlopen dan is de enige die je teleurstelt dat ben je zelf.”

Motivatie is ook de reden waarom je een bepaalde vorm van sporten beoefent. Voor urban sports is vaak genoemd dat het gaat om het leren beheersen van bepaalde tricks én het samenzijn. Qua het leren beheersen van bepaalde tricks kan er variatie zijn in het niveau dat urban sporters willen bereiken. De lat ligt voor de één hoger dan voor de ander. Dat is ook een stukje vrijheid. Het samenzijn is ook een belangrijk doel voor dit type sport. Bij verenigingssporten zijn de genoemde motivaties redelijk uniform, namelijk samen met je team de wedstrijd winnen. Bij anders ongeorganiseerde sporten ligt de nadruk op het verbeteren van gezondheid of andere gezondheid gerelateerde aspecten zoals fitheid, gewicht en kracht, snelheid, afstand of uithoudingsvermogen.

“Bij de meeste mensen die aan anders ongeorganiseerde sporten doet, gaat het om fit blijven, bezig zijn, doen wat ze leuk

vinden, maar dan niet zo zeer competitief. Het gaat om persoonlijke doelen en niet zo zeer om winnen”.

Sociaal

Het sociale aspect wordt veruit het meest geassocieerd met verenigingssporten en urban sports. Bij verenigingssporten draait het voor veel respondenten om de derde helft, de gezelligheid die het samen op de club zijn met zich meebrengt. Bij urban sports is het vooral het communitygevoel. Het sociale aspect lijkt nauwelijks een rol te spelen bij anders ongeorganiseerde sporten. Het sociale aspect behoort vanwege het veelal individuele karakter niet tot de motivatie om het te gaan doen. Een duidelijke tegenstelling met verenigingssporten en urban sports.

“Ik zit ook in een vriendenteam op de hockey. Je wilt wel winnen, maar we hebben een keer met 18-0 verloren en daarna gingen we met z’n allen bier drinken op het terras. Dat is eigenlijk het hoogtepunt van de dag, daar doe je het voor.

Divers karakter van urban sports

In de groeps gesprekken kwam het diverse karakter van urban sports naar voren. Het maakt niet uit wie je bent, hoe oud je bent, waar je vandaan komt, hoe lang je al een urban sport doet, er is plek voor iedereen in de community. Het communitygevoel en onderdeel zijn van een (sub)cultuur speelt niet of in mindere mate bij de andere typen.

Toegankelijkheid

Hierover bestaat geen eenduidig antwoord vanuit de focusgroepen. De één zegt dat urban sports minder toegankelijk zijn, de ander vindt dat dit juist meer voor verenigingssporten geldt.

“Ik denk niet dat er een verschil in toetreden is voor bijvoorbeeld een verenigingssport en urban sports. Als je urban sports leuk vindt, dan ga je dat eerder doen dan taekwondo. Het ligt vooral waar je voorkeur ligt.”

“Bij turnen word je bij een vereniging altijd wel geaccepteerd, maar ik weet niet of dat

ook in zo’n groep gebeurt. Ik denk dat het moeilijker is dan dat je gewoon een vereniging binnenstapt en dat je daar dan aan de slag gaat.”

Wel komt naar voren dat (gebrek aan) toegankelijkheid voor niet-sporters een belangrijke reden kan zijn om niet te gaan sporten. Dit kunnen factoren zijn zoals niet weten waar je moet beginnen, niet met sport opgegroeid zijn of onbekendheid met sport. Niet-sporters geven aan dat urban sports en anders ongeorganiseerde sporten voor hen het meest toegankelijk overkomen als men zou willen gaan sporten.

“Ik denk urban sports. Als ik nu bij wijze van op Instagram ga, dan kan ik iets vinden en me aanmelden en dan kan ik vanavond nog terecht. Maar ook ongeorganiseerd, bijvoorbeeld baantjes zwemmen.”

Bi toegankelijkheid komt ook het financiële aspect kijken. Voor veel sporten heb je toch equipment nodig of is contributie vereist. Dit kan een belemmering zijn om te gaan sporten. Het financiële aspect speelt volgens de respondenten in mindere mate een rol bij urban sports en anders ongeorganiseerde sporten. In die zin zou je kunnen zeggen dat deze twee typen sporten financieel toegankelijker zijn dan verenigingssporten.

Seizoensafhankelijk

Van urban sports is bekend dat ze veelal seizoen afhankelijk zijn, dat wil zeggen dat de meeste buitenlocaties leeg zijn in de winterperiode. Bij verenigingssporten die buiten plaatsvinden is natuurlijk ook een winterstop, maar bij anders ongeorganiseerde sporten lijkt hier minder sprake van te zijn.

Vooroordelen en stigma

Er bestaan veel vooroordelen over urban sports als counterculture waarvan je veel overlast kan ondervinden. Het wordt bovendien gezien als risicovolle vorm van sporten. Dit stigma lijkt niet te bestaan voor de andere typen sport. Niet-sporters hebben echter wel een stigma op zich, namelijk dat ze lui en ongemotiveerd zouden zijn.

Traditie

Een kenmerk van verenigingssporten dat je niet bij de andere sporten ziet is dat het vaak sporten zijn die je al van kinds af aan doet. Het is een soort traditie die in families heerst, waarbij ouders vaak ook al aangesloten waren of juist aangesloten zijn doordat hun kind/kinderen lid van de club is/zijn. Dat traditionele clubgevoel zie je niet terug in de andere typen sport.

"Verbondenheid komt omdat ik mijn hele leven bij dezelfde hockeyclub heb gehockeyd. Ook al ben ik nu naar een andere stad verhuisd, toch voel ik me nog verbonden met die club. Daar heb ik vrienden gemaakt. Ook een familiegevoel en veel familieleden die er hockeyen of hebben gehockeyd. Vrienden van school."

Focus op techniek

Uit de groeps gesprekken komt naar voren dat er vooral bij anders ongeorganiseerde sporten een focus is op techniek, denk aan het bijhouden van je hartslag, snelheid, fitheidsmaten, afstanden etc. Het gebruik van technologische snufjes zoals smartwatches zie je minder of niet terug in de andere typen sport.

Corona

De coronamaatregelen lijken vooral invloed te hebben gehad op de sportverenigingen die noodgedwongen hun deuren moesten sluiten tijdens lockdowns.

Veel verenigingssporters geven aan in deze periode anders ongeorganiseerde sporten te zijn gaan doen, denk aan een rondje hardlopen, fitnesssen (uiteraard niet in de sportschool want die waren ook gesloten). De maatregelen hebben ook minder invloed gehad op urban sporters.

Verskil in uitstraling/leefstijl

Zoals al eerder is beschreven, worden urban sports in de focusgroepen gelinkt aan een specifieke vorm van (sub)cultuur. Het onderdeel zijn van de community gaat gepaard met een bepaalde relaxte leefstijl. Een skateboard wordt bijvoorbeeld niet alleen gezien als equipment om te sporten, maar brengt ook een bepaalde uitstraling met zich mee en wordt ook gebruikt als vervoersmiddel.

"Ik heb een paar jochies van 13/14 die ik op de hockey training geef en die doen aan skateboarden. Die zijn heel rustig, ze doen alles rustig aan, praten heel relaxt, vinden alles wel prima [...] Bij een vereniging is dat ook wel maar anders. Het zijn andere type jongens. Hele andere uitstraling. Met mijn vriendengroep zijn we heel druk en aan het kloten en rare dingen aan het doen, terwijl zij [skaters] lekker op een bankje zitten, beetje skateboarden en steppen."

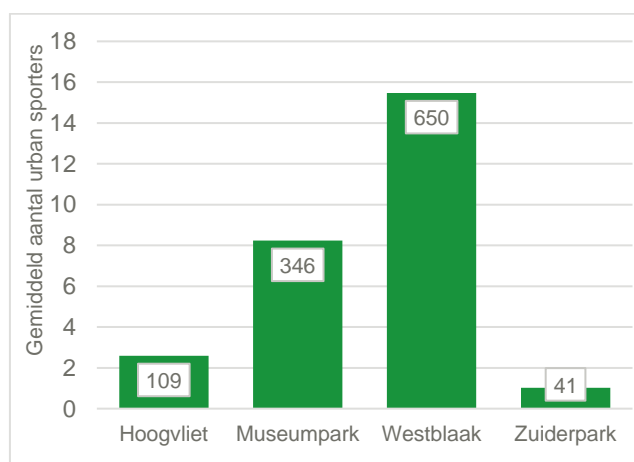
4 Frequentie, reisbereidheid en bezoek

4.1 Aantal bezoekers

4.1.1 Observaties

Het aantal urban sporters is geteld op twee meetmomenten gedurende een week van maandag tot en met zondag van 11 tot en met 17 oktober 2021 en van 9 tot en met 15 mei 2022. Er is geteld op de vier urban sports locaties en op drie tijdstippen per dag (12-13 uur, 15-16 uur en 18-19 uur). De resultaten die in deze paragraaf beschreven worden berusten op 166 telmomenten, 82 telmomenten voor meting 1 en 84 telmomenten voor meting 2.⁷

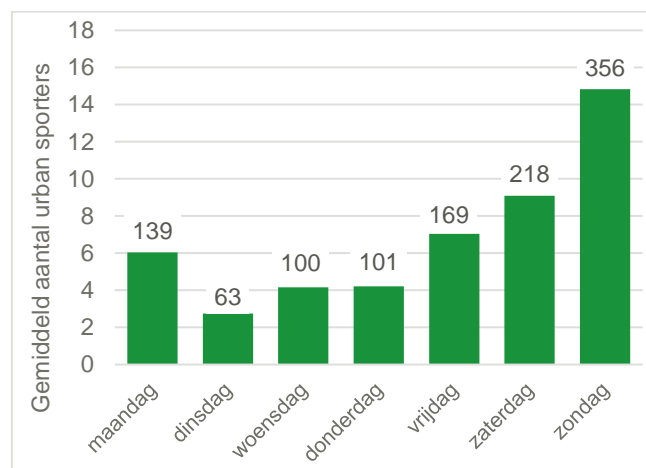
In totaal zijn er 1146 urban sporters geteld gedurende de twee meetperiodes. Tijdens de eerste meetperiode werden 513 urban sporters geteld, tijdens de tweede 616. Dit zijn gemiddeld zeven urban sporters per telmoment (gemiddeld zes tijdens de eerste meting en gemiddeld zeven tijdens de tweede meting). Bij regen werd nauwelijks buiten gesport (gemiddeld aantal urban sporters bij regen was kleiner dan 1). Tijdens de hele week waarin de tweede meting plaatsvond was het mooi weer en droog.

Figuur 4.1 Gemiddelde en totaal aantal urban sporters per locatie

In figuur 4.1 zien we dat Skatepark Westblaak het drukst bezocht is met in totaal 650 urban sporters; gemiddeld waren dit er 15 per telmoment en 46 per dag (niet in de figuur).

In figuur 4.2 zien we dat de zondag gemiddeld de drukste dag is. In totaal zijn er op de zondagen 356 urban sporters geteld; gemiddeld zijn dat er 15 per telmoment geweest. Na de zondag zijn de zaterdag (totaal 218; gemiddeld negen) en de vrijdag (totaal 169, gemiddeld zeven) de meest populaire dagen. De dinsdagen, woensdagen en donderdagen zijn de minst populaire dagen.

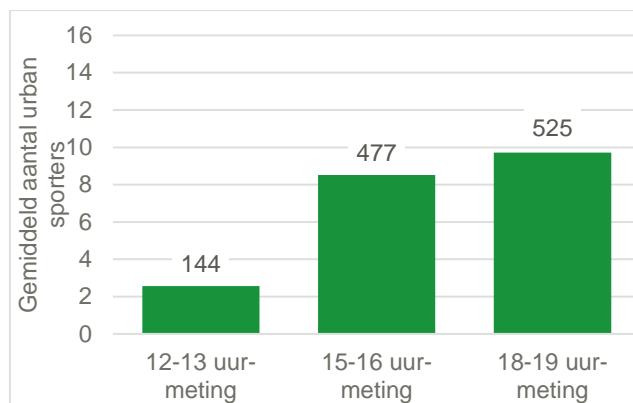

Figuur 4.2 Gemiddeld en totaal aantal urban sporters per dag

In figuur 4.3 is te zien dat er in de middag en in de avond het meest gebruik gemaakt wordt van de urban sports locaties. Om 12 uur zitten de meeste urban sporters waarschijnlijk nog op school of zijn ze aan het werk.

⁷ Tijdens de eerste meting kon er op twee telmomenten namelijk op Sportplaza Zuiderpark op maandag en dinsdag om 18 uur geen tellingen plaatsvinden.

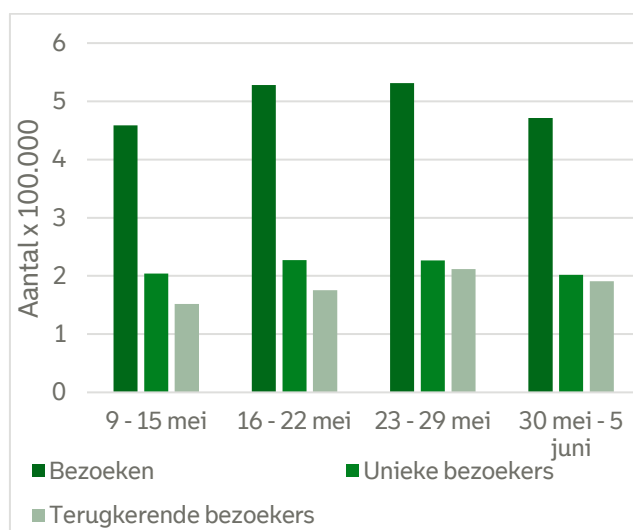

Figuur 4.3 Gemiddeld en totaal aantal urban sporters per tijdslot

4.1.2 Schattingen op basis van telefoongegevens

In Figuur 4.4 staan schattingen voor het aantal bezoekers van Skatepark Westblaak in week 19 tot en met 22. Deze aantallen zijn geschat op basis van mobiele telefoonsignalen. De schattingen laten zien dat er per week ongeveer tussen de 450.000 en 530.000 mensen Skatepark Westblaak zouden hebben bezocht. Het aantal unieke bezoekers ligt aanzienlijk lager ongeveer tussen de 200.000 en 230.000.

Figuur 4.4 Schatting van aantal bezoeker Skatepark Westblaak in week 19 tot en met week 22.

De gegevens geven waarschijnlijk een goed beeld van het aantal mensen dat deze locaties langs komt maar niet van het aantal urban sporters op deze

locatie. Waarschijnlijk komt dit doordat er te veel signalen opgepikt worden van niet-urban sporters. De urban sports locaties zijn daarbij relatief kleine gebieden.

4.2 Frequentie, reisbereidheid en bezoek op basis van de enquêtes

4.2.1 Onderzoeksgroep

In Tabel 1 is te zien dat 43% van de enquêtes (n=143) is afgenomen op het Skatepark Westblaak, 35% (n=118) op het Museumpark, 7% (n=22) op het Urban Sports Park Hoogvliet en 15% (n=17) op het Sportplaza Zuiderpark. In de tweede meting zijn meer mensen geënquêteerd op het Museumpark en op Sportplaza Zuiderpark, terwijl het niet gelukt is mensen te enquêteren in Hoogvliet ondanks dat deze locatie op verschillende tijdstippen is bezocht. Een enkele keer waren er kinderen bezig, maar die konden niet mee doen aan het onderzoek omdat ze nog geen 16 jaar waren.

	Meting 1 n (%)	Meting 2 n (%)	Totaal n (%)
Skatepark Westblaak	78 (47%)	65 (39%)	143 (43%)
Museumpark	48 (29%)	70 (42%)	118 (35%)
Urban Sports Park Hoogvliet	22 (13%)	0 (-)	22 (7%)
Sportplaza Zuiderpark	17 (10%)	33 (20%)	50 (15%)
Totaal	165	168	333

Tabel 1 Locaties van afname

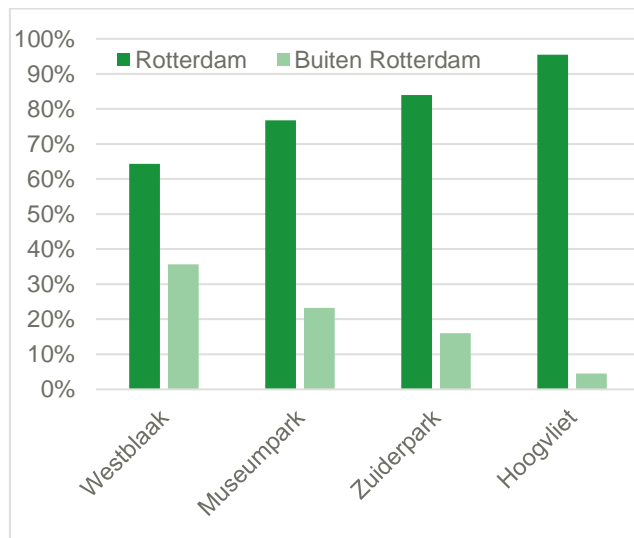
In totaal zijn 333 enquêtes afgenomen. Al deze 333 respondenten beoefenen één of meerdere urban sporten. Twee respondenten wilden geen vragen beantwoorden. Op twee respondenten na, was iedereen 16 jaar of ouder (n=331)⁸.

Bijna driekwart (n=244) woont in Rotterdam en ruim een kwart (26%) komt van buiten Rotterdam. We zien hierin geen verschil tussen de winter- en de zomermeting. In Figuur 4.5 is te zien dat met name het Skatepark Westblaak bezoekers van buiten Rotterdam aantrekt. Ruim een derde van de urban sporters

⁸ Hier is schriftelijk toestemming ontvangen van een van de ouders.

die op de Westblaak zijn geënquêteerd woont niet in Rotterdam. Voor het Museumpark is dat bijna een kwart (23%). Voor Sportplaza Zuiderpark en Urban Sports Park Hoogvliet is dit percentage aanzienlijk lager en gaat het om kleine aantallen (<10).

Figuur 4.5 Percentage deelnemers per locatie dat in of buiten Rotterdam woont

4.2.2 Frequentie van gebruik

Op de vraag of de gesproken urban sporters vaker op de locatie van afname van de enquête sporten, antwoordt 91% (n=302) dat dit het geval is. Tijdens de tweede meting in de zomerperiode kwam dit nog wat vaker voor (95%) dan in de herfstperiode (88%). Voor ongeveer één op de tien (9%, n=29) was het de eerste keer op deze locatie.

In tabel 2 is te zien hoe vaak respondenten in het afgelopen jaar gesport hebben op de enquêtelocatie.

	n	%
Dagelijks	67	22
Een paar keer per week	122	40
Ongeveer één keer per week	66	22
Ongeveer één keer per maand	28	9
Minder dan één keer per maand	19	6
Totaal	302	100

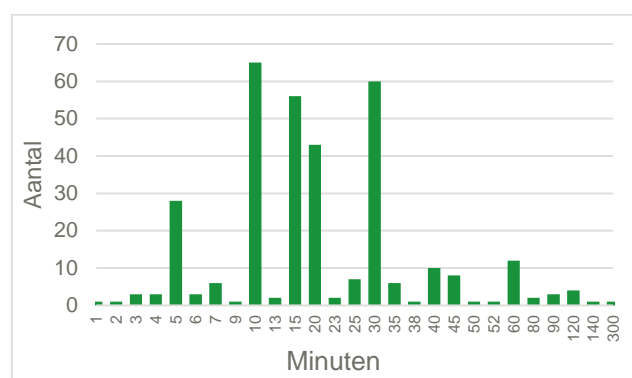
Tabel 2 Aantal en percentage respondenten dat de frequentie van sporten op de enquêtelocatie aangeeft

Hier is te zien dat het merendeel een paar keer per week (n=122; 40%), ongeveer één keer per week

(n=66; 22%) of dagelijks (n=67; 22%) op de desbetreffende locatie te vinden is. Dit betekent dat 84% van de respondenten minstens één keer per week gaat sporten.

4.2.3 Reisbereidheid

Respondenten is gevraagd hoe lang ze onderweg zijn om op de locatie te komen. In figuur 4.6 is te zien dat de meeste respondenten aangeven 10 minuten (n=65, 20%), een half uur (n=60, 18%), een kwartier (n=56, 17%) of 20 minuten (n=43, 13%) gereisd te hebben om op de betreffende locatie te komen.

Figuur 4.6 Aantal minuten dat respondenten aangeven gereisd te hebben naar de locatie

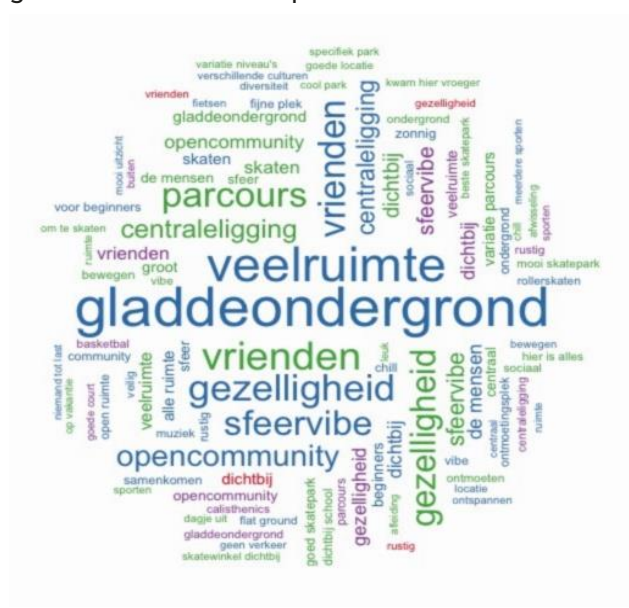
Verder zien we dat:

- Ruim 10% binnen vijf minuten op locatie is;
- Ruim een derde (34%) binnen tien minuten op locatie is;
- Meer dan de helft (51%) binnen een kwartier op locatie is;
- 85% binnen een half uur op locatie is;
- 97% binnen een uur op locatie is;
- Elf geënquêteerden zijn langer dan een uur onderweg geweest.

In Figuur 4.7 zijn de redenen waarom urban sporters naar de verschillende locaties gaan grafisch weergegeven. In de figuur is te zien dat het sociale aspect een prominente rol speelt. Urban sporters van alle locaties geven het meest vaak aan te komen voor de gezelligheid, de sfeer of vibe en voor vrienden. Kenmerken van de baan worden voor Museumpark en Skatepark Westblaak genoemd. Het meest vaak is aangegeven dat men naar het Museumpark gaat omdat je er veel ruimte hebt en vanwege de gladde

ondergrond. Voor Skatepark Westblaak wordt aangegeven dat men voor het parcours komt.

Figuur 4.3 Wordcloud van antwoorden op de vraag waarom men naar de betreffende locatie komt? (groen = Skatepark Westblaak, blauw = Museumpark, rood = Urban Sports Park Hoogvliet, paars = Sportplaza Zuiderpark)

4.2.4 Bezoek van urban sports locaties

Tot slot hebben we respondenten gevraagd of zij ook nog op andere locaties in Rotterdam sporten. Bijna twee derde (66%, $n=219$) geeft aan weleens op een andere locatie hun sport te beoefenen. Het betreft hier dus andere locaties dan waar de enquête is afgenomen. In tabel 3 is te zien dat de urban sporters die op Skatepark Westblaak en het Museumpark zijn geënquêteerd het meest vaak naar andere locaties gaan (respectievelijk 82% en 61%). Geënquêteerden die op de Westblaak komen, gaan het meest vaak ook naar het Museumpark of naar een andere locatie. Urban sporters die op het Museumpark zijn geënquêteerd gaan het meest vaak naar de Westblaak of naar een andere locatie. Ongeveer de helft van de groep urban sporters die op Sportplaza Zuiderpark is geënquêteerd geeft aan wel eens op een andere locatie te

sporten. De groep die op het Urban Sports Park Hoogvliet is geënquêteerd is vrij klein (zes respondenten). Op basis van dit kleine aantal is het lastig iets over deze groep te zeggen.

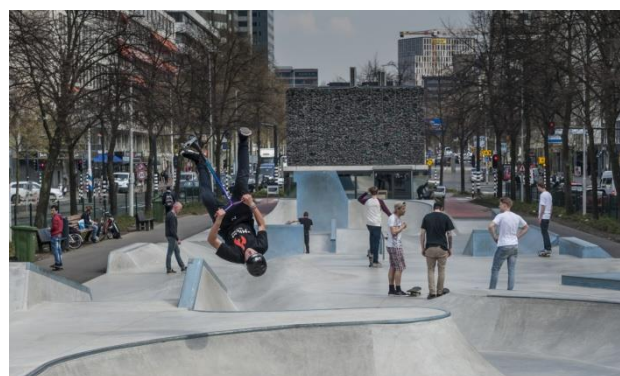
Van de 219 geënquêteerden die aangeven dat ze op meerdere locaties komen, komt 45% ($n=98$) op één andere locatie, 33% ($n=73$) op twee andere locaties en 22% ($n=48$) komt op drie of meer andere locaties.

4.3 Beschouwing per locatie

Skatepark Westblaak

Uit de observaties is gebleken dat het Skatepark Westblaak de drukstbezochte locatie is.

	Skatepark Westblaak	Museumpark	Sportplaza Zuiderpark	Urban Sports Park Hoogvliet	Andere locaties
Skatepark Westblaak (82%; $n=117$)	-	72%; $n=84$	21%; $n=24$	28%; $n=33$	84%; $n=98$
Museumpark (61%; $n=71$)	64%; $n=45$	-	24%; $n=17$	13%; $n=9$	70%; $n=50$
Sportplaza Zuiderpark (50%; $n=25$)	0%; $n=0$	8%; $n=2$	-	0%; $n=0$	96%; $n=24$
Urban Sports Park Hoogvliet (27%; $n=6$)	83%; $n=5$	50%; $n=2$	60%; $n=3$	-	33%; $n=2$

Tabel 3 Bezoek van andere urban sports locaties

Uit de observaties bleek dat er gemiddeld 15 personen per telmoment geteld waren. Dit is een gemiddelde; soms zijn het er meer, soms minder. De voorgaande foto's laten zien dat hoewel het Skatepark Westblaak een grote oppervlakte heeft, je toch niet met heel veel mensen tegelijkertijd gebruik kan maken van de verschillende obstakels waaruit de baan is opgebouwd.

Verschillende doelgroepen lijken gebruik te maken van deze locatie en zij zijn op verschillende momenten actief. Jongere kinderen zagen we bijvoorbeeld vaker op de woensdagmiddag of eerder op de dag in de weekenden.

Wat meer gevorderde skaters waren er minder op deze momenten maar juist meer in de namiddag en avond.

Gevorderde skaters geven aan dat het parcours prettig is.

De populariteit van het park heeft ook te maken met de ligging van het park. Die is centraal. Dat zien we ook terug in de redenen die respondenten aangaven om dit park te gebruiken.

Urban Sports Park Hoogvliet

Foto: GKB realisatie

Dit park hebben we verschillende keren bezocht. We hebben er zelden urban sporters aangetroffen en enkel skaters of steppers. Uit de tellingen blijkt dat er wel gebruik van gemaakt wordt, maar dit zijn vooral jonge kinderen uit de wijk. De urban sporters die wij op andere locaties hebben gesproken gaven aan dat

Hoogvliet op zich een goed en fijn park is maar dat de ligging en de bereikbaarheid niet aantrekkelijk is.

Sportplaza Zuiderpark

Foto: Jan de Groen

De mensen die we op deze locatie gezien en gesproken hebben waren met name calisthenics beoefenaars en freerunners. Op deze delen van het park kunnen naar schatting ongeveer 10 -15 personen tegelijkertijd actief bezig zijn. Ondanks de omvang van de locatie zien we dat het park niet veel gebruikt wordt door skaters. Urban sporters die we in het kader van dit onderzoek gesproken hebben geven aan het geen prettig skatepark te vinden. Dit heeft te maken met de kwaliteit van het asfalt (ruw en hobbelig) en de overgangen tussen het asfalt en de obstakels die vrij abrupt lijkt te zijn.

Museumpark

Foto uit Skaters starten petitie, 2021 (c) OPEN Rotterdam

Hoewel dit niet te zien is op voorgaande foto is het Museumpark een redelijk drukbezochte locatie. We zagen vaak dat het tegen de avond aanzienlijk drukker werd. Dan zagen we veel groepen samen (komen) om te recreëren.

Verder is door verschillende deelnemers aangegeven dat het Museumpark een fijne plek is om het skateboarden te leren omdat het zo'n grote ruimte is en je

niemand tot last bent als je nog niet zo goed bent. Beginnende skateboarders geven aan dat ze zich op een locatie als de Westblaak niet comfortabel voelen omdat daar veel skaters bezig zijn die al echt goed zijn en ze het gevoel hebben in de weg te lopen. De locatie trekt door de ligging en de sfeer die er hangt een breed publiek aan.

5 Belangrijkste bevindingen, conclusies en aanbevelingen

In paragraaf 5.1 worden de vier ‘typen’ sporters, de voornaamste verschillen en overeenkomsten tussen de typen beschreven en de onderzoeksvragen één voor één behandeld. In paragraaf 5.2 komen de frequentie, bezoek en reisbereidheid aan bod en worden ook voor dit deel de onderzoeksvragen één voor één behandeld. In paragraaf 5.3 worden de conclusies en in 5.4 de aanbevelingen beschreven.

5.1 De vier ‘typen’ sporters

5.1.1 Urban sports

Urban sports wordt over het algemeen niet in wedstrijdverband beoefend en er worden geen of weinig trainingen/wedstrijden georganiseerd. Daarom wordt urban sports vooral geassocieerd met vrijheid, omdat je zelf kunt bepalen wanneer, waar, hoe en met wie je het doet. Het is een vorm van sporten die met name bij mooi weer in de openbare ruimte wordt beoefend. Vanwege de hoge mate van vrijheid die bij urban sports hoort, moeten de motivatie en discipline volledig uit jezelf komen. Verder is binnen urban sports sprake van veel diversiteit wat betreft afkomst, leeftijd, etc., en tegelijkertijd heerst er een hoog community gevoel: iedereen is welkom. Ook heb je er in het algemeen weinig financiële middelen voor nodig. Voor jongeren die deze sporten ondernemen, is het eerder een leefstijl met daarbij behorende kleding dan een onderdeel van het leven. Over deze doelgroep bestaan de nodige vooroordelen, maar dit beeld wordt zeker niet door iedereen gedeeld.

5.1.2 Verenigingssporten

Het sociale aspect, de gezelligheid en de derde helft zijn veelgehoorde associaties bij verenigingssporten. Het gaat binnen de teamsporten om samenwerken, elkaar uitdagen, commitment, discipline en presteren. Het is daarom ook minder gericht op het individu maar juist vooral op de teamprestatie. Waar urban

sports gekenmerkt wordt door het ongeorganiseerde karakter, is bij verenigingssporten juist sprake van een georganiseerd karakter, bijvoorbeeld het trainen op vaste momenten en het onderscheid tussen verschillende niveaus. Het toetreden tot deze sporten is redelijk laagdrempelig, maar kan ook lastig zijn wanneer je bijvoorbeeld op latere leeftijd bij een vereniging wilt starten of er de financiële middelen niet voor hebt. Het is een vorm van sporten die veelal van jongs af aan wordt gedaan en een terugloop kent in ledenaantallen vanaf de middelbare school.

5.1.3 Anders ongeorganiseerde sporten

Ook deze vorm van sporten wordt voornamelijk geassocieerd met vrijheid om te kiezen wat je gaat doen, hoe je dat doet, wat je doel wordt en wat je wilt bereiken. Je kunt bovendien zelf je tijd indelen. Het is met name gericht op individuele prestatie waarbij de motivatie en discipline om te sporten volledig uit jezelf moeten komen. Men doet deze sporten voor zichzelf om fitter, sterker, sneller en gezonder te worden. Daarbij komt dat je ongeorganiseerd kunt sporten tegen relatief lage kosten. Fitness is een voorbeeld van ongeorganiseerd sporten die men gaat doen als men een blessure heeft opgelopen met een andere sport. Het wordt gezien als een laagdrempelige manier om weer in beweging te komen en naar een doel toe te werken. Tegelijkertijd kan het ook blessures veroorzaken omdat er weinig of geen begeleiding is.

5.1.4 Niet sporters

Associaties die respondenten hebben met niet-sporters gaan vaak over een gebrek aan motivatie: geen zin, tijd, motivatie, behoefte of energie hebben om te sporten óf andere prioriteiten en hobby's hebben. Niet-sporters geven aan dat het inderdaad te maken heeft met drukte, de waan van de dag, maar bijvoorbeeld ook wegens blessures of pesterijen in het

verleden. Men geeft verder aan dat mensen soms wel beginnen met sporten, maar ook weer snel stoppen als ze bijvoorbeeld niet direct resultaat zien van hun inspanning. Daarnaast ervaart men diverse drempels om toe te treden tot welke vorm van sport dan ook, denk bijvoorbeeld aan leeftijd. Over niet-sporters bestaan de nodige vooroordelen, zo zou deze groep lui, futloos en ongezond zijn. Niet-sporters geven echter aan dat gezondheid niet alleen van sporten afhangt maar ook van bewegen en voeding. Toch kan het niet sporten zo nu en dan leiden tot schuldgevoelens en wordt druk van buitenaf ervaren om wel te gaan sporten.

5.1.5 Overkoepelend

Vrijheid en de mogelijkheid om zelf te bepalen wanneer en op welke manier je gaat sporten is een overeenkomst tussen urban sports en anders ongeorganiseerde sporten. De motivatie en discipline moeten vooral uit jezelf komen bij deze sporten. Een andere overeenkomst is het ongeorganiseerde karakter en de minimale benodigdheden die je voor deze sporten nodig hebt. Verenigingssporten worden daarentegen gekenmerkt door het georganiseerde karakter en er zijn vaak meer benodigdheden voor nodig. Daarnaast zijn het vaak sporten die je al van kinds af aan doet. Verenigingssporten kenmerken zich door een traditioneel clubgevoel dat je niet terugziet bij andere typen sport. Waar het bij urban sports en verenigingssporten veelal gaat om het sociale aspect, zijn anders ongeorganiseerde sporten vooral gericht op het behalen van persoonlijke doelen en speelt het sociale aspect een minder belangrijke rol. Gezondheid is de prioriteit, terwijl bij teamsporten de prioriteit ligt bij de teamprestatie. Wat urban sports uniek maakt vergeleken met de andere sporten is het community gevoel, de sport is echt een onderdeel van de levensstijl. Tot slot, wordt door niet-sporters aangegeven dat urban sports en anders ongeorganiseerde sporten voor hen het meest toegankelijk overkomen.

5.1.6 Beantwoording van de onderzoeksvragen

- Wat spreekt jongeren zo aan om urban sports te gaan doen in plaats van andere vormen van

sport? Beoefenen ze wellicht een combinatie van sporten?

Wat jongeren aanspreekt om urban sports te doen is vooral de vrijheid om te gaan wanneer je wilt, maar ook hoe, met wie en waar. Daarnaast spreekt het laagdrempelige en toegankelijke karakter heel erg aan waardoor het makkelijk(er) toetreden is tot deze sporten. De combinatie van sporten is niet naar voren gekomen in dit onderzoek.

- In hoeverre speelt het expressieve en creatieve karakter, zoals naar voren is gekomen in het verkennende onderzoek, een rol bij de keuze voor urban sports en waarom?

Indirect komt het expressieve en creatieve karakter van urban sports naar voren doordat je als urban sporter zelf kunt bepalen wat je doet en hoe je dat doet. Dit is niet het geval bij verenigingssporten waar je vaak op vaste tijden moet trainen en waarbij voor je wordt bepaald wat je moet doen. Anders ongeorganiseerde sporten worden wel gekenmerkt door hun vrije en ongeorganiseerde karakter, maar hierin ontbreekt het aan het creatieve aspect en ligt de nadruk meer op individuele doelen bijvoorbeeld gericht op gezondheid.

- In hoeverre spelen de cultuur en community die erbij horen een rol bij de keuze voor urban sports?

Cultuur en community spelen voor urban sporters zeker een rol om toe te treden tot deze vormen van sport. Het gaat veel verder dan subgroepen die samenkomen. Op verschillende urban sports locaties komen diverse urban sports juist samen in plaats van dat er gescheiden gesport wordt. Daarbij komt dat het mensen aantrekt die niet per se zelf aan urban sports doen, ze voelen zich simpelweg verbonden met de cultuur en community en komen naar de locaties om te chillen. In die zin wordt urban sports omschreven als heel divers en inclusief.

- Komt het door het saamhorigheidsgevoel, dat je het toch vaak ook in een groep doet met gelijkgestemden?

Het saamhorigheidsgevoel is zoals beschreven in de beantwoording van de vorige vraag inherent aan het communitygevoel. Belangrijk om hierbij te vermelden is dat het communitygevoel zich niet beperkt per type urban sports maar de types als het ware overstijgt. Er bestaan natuurlijk subculturen, maar de verschillende urban sports worden vaak door elkaar beoefend.

- Wat maakt de sociale omgeving en cultuur dan zo anders dan die bij een sportvereniging bijvoorbeeld?

Bij verenigingssporten gaat het vooral om de teamprestaties en wordt er geselecteerd op basis van niveau (zo worden de teams bijvoorbeeld ook samengesteld). Bij urban sports zien we dat het niveau totaal niet van belang is: het heeft binnen de urban scene niet zozeer te maken met wat je doelen zijn, wat je wilt behalen en/of hoe gewaardeerd/geaccepteerd je wordt. Bij urban sports gaat het veel meer om het samenzijn.

- Is het imago van urban sports een reden om deze sport te gaan beoefenen (bv. cool, stoer, gewaagd, risico's opzoeken)? Hoe is dat voor kinderen en hoe is dat voor jongeren?

Urban sports worden door andere sporters soms getypeerd als gevaarlijk of risicovol, dit wordt niet genoemd door de urban sports zelf en ook niet als argument om de sport te gaan beoefenen. In dit onderzoek zijn geen kinderen geïnterviewd. Wat wel opvalt tijdens onze locatiebezoeken is dat veel kinderen in de weer zijn met stuntsteps en skateboards dus in die zin lijkt het er niet op dat het kinderen weerhoudt om dit type sport te ondernemen.

- Verander je door het beoefenen van urban sports of zijn urban sporters in de basis al anders dan niet urban sporters? Hebben ze andere karakters, zijn ze avontuurlijker et cetera?

Uit dit onderzoek blijkt niet dat urban sporters veranderen. Het lijkt eerder zo dat deze vorm van sporten beter aansluit bij de leefstijl, aard en karakter van bepaalde mensen. In die zin sluit urban sports misschien ook wel beter aan bij de huidige maatschappij waarin het vrije en ongeorganiseerde belangrijker wordt geacht in de zin van meer zelfbeschikking en het zelf kunnen bepalen wat je doet en wanneer. Anders ongeorganiseerde sporten onderscheiden zich van urban sports doordat deze vormen van sport vooral gericht zijn op gezondheid en het bij urban sports veel meer gaat om de leefstijl.

- Dagen urban sports hen op een andere manier uit dan andere vormen van sporten en zo ja, op wat voor manier?

Uitdaging of het prestatiegericht zijn aspecten die geen of in mindere mate onderdeel zijn van urban sports. Dit komt veel meer voor bij anders ongeorganiseerde sporten en verenigingssporten.

- Komt het doordat je leert van elkaar en van video's van bekenden uit de scene?

Over dit onderwerp hebben we weinig gehoord, behalve dat af en toe filmpjes op social media en het internet worden gedeeld of bekeken. Wel zien we op de urban sports locaties dat veel jongeren zich laten filmen tijdens het doen van trucjes en deze filmpjes vervolgens delen op social media.

- Hoe, waar en waarom zijn ze begonnen met urban sports? Deden ze hiervoor al aan sport? Zo ja, welke sport? Hebben ze een overstap gemaakt of beoefenen ze meerdere (type) sporten?

In veel gevallen deed men al aan een (verenigings)sport voordat begonnen werd aan urban sports. De structuur en organisatie die bij deze andere typen sport hoort, werd vaak als belemmering gezien of als niet prettig ervaren en zorgde ervoor dat de overstap gemaakt werd naar urban sports.

- Waarom sporten niet-sporters niet? Vinden ze het niet leuk? Vinden ze het te moeilijk? Kost het

te veel geld? Kost het te veel tijd? Is het te lastig om te organiseren voor de ouders en/of de kinderen of jongeren? Zijn er nog andere redenen waarom niet aan sport gedaan wordt? Hebben ze andere hobby's of tijdsbestedingen?

Redenen die genoemd worden door sporters en niet-sporters waarom niet-sporters niet sporten zijn: gebrek aan tijd en motivatie, slechte ervaringen met sport uit het verleden, pesterijen, blessures, niet direct resultaat van de inspanning zin, financiën en de drempel om te beginnen (bijv. vanwege bestaande vriendengroepen of een te hoge leeftijd).

5.2 Frequentie, bezoek en reisbereidheid

5.2.1 Aantal bezoekers

- Gedurende twee meetperiodes van een week waarop dagelijks drie keer per dag geteld is, zijn in totaal op de vier urban sports locaties Skatepark Westblaak, Museumpark, Sportplaza Zuiderpark en Urban Sports Park Hoogvliet 1.146 urban sporters geteld.
- De dagen waarop het regende werd nauwelijks buiten gesport (het gemiddelde aantal urban sporters was met regen kleiner dan één).
- Skatepark Westblaak is de drukstbezochte locatie waar in totaal 650 urban sporters geteld zijn. Dit zijn er gemiddeld 15 per telmoment en 46 per dag.
- Op het Museumpark waren dit er in totaal 346, op het Urban Sports Park Hoogvliet 109 en op het Sportplaza Zuiderpark 41.
- Zondagen zijn de drukste dagen, daarna komt de zaterdag en daarna de vrijdag en de maandag.
- In de middag en de avond (dus vanaf 15 uur wordt er het meest gebruik gemaakt van urban sports locaties).

5.2.2 Frequentie, reisbereidheid en bezoek

Onderzoeksgroep

- In totaal zijn 333 enquêtes afgenomen, 165 tijdens de eerste meetperiode en 168 tijdens de tweede meetperiode.

- De meeste enquêtes zijn afgenomen op het Skatepark Westblaak (43%) en op het Museum-park (35%). Op Urban Sports Park Hoogvliet was het het lastigst om deelnemers ouder dan 16 jaar te werven.
- Bijna driekwart van de geënquêteerden woont in Rotterdam (74%). Skatepark Westblaak (36%) en het Museumpark (23%) trekken de meeste bezoekers van buiten Rotterdam.

Frequentie van gebruik

- Verreweg het grootste deel van de geënquêteerde urban sporters geeft aan vaker op de afnamelocatie te komen (91%); 84% van deze groep komt minstens één keer per week op de desbetreffende locatie.

Reisbereidheid

- Op de vraag hoe lang men onderweg is geweest om de locatie te komen, antwoordde ruim de helft (51%) binnen een kwartier en 85% gaf aan er een half uur of korter over te doen.
- Bij redenen waarom men een locatie bezoekt worden voor alle locaties het meest vaak sociale redenen genoemd: gezelligheid, vrienden, sfeer of vibe. Kenmerken van de baan worden voor het Skatepark Westblaak en het Museumpark genoemd.
- Het Museumpark wordt als een unieke locatie benoemd door de gebruikers omdat het een zogenaamde 'flat ground'-locatie is. Het heeft daarnaast een extreem gladde ondergrond wat het erg geschikt en geliefd maakt voor longboarden en rollerskaten. Door de ligging en de sfeer trekt het een breed publiek aan. Er wordt bijvoorbeeld ook gedanst, gefrisbeed, gefitnest of gewoon gechild met muziek. Verder is aangegeven dat het Museumpark een fijne plek is voor beginners omdat het zo'n grote ruimte is en je niemand tot last bent als je nog niet zo goed bent.

Bezoek van urban sports locaties

- Bijna tweederde van de respondenten (66%) geeft aan wel eens op een andere locatie hun sport te beoefenen.

- Urban sporters die op Skatepark Westblaak en het Museumpark zijn geënquêteerd gaan het meest vaak naar andere locaties (respectievelijk 82% en 61%).
- Van de 219 geënquêteerden die aangeven dat ze op meerdere locaties komen, komt bijna de helft (45%) op één andere locatie, een derde (33%) op twee andere locaties en minder dan een kwart komt op drie of meer andere locaties.

5.2.3 Beantwoording van de onderzoeksvragen

- Hoeveel urban sporters maken gebruik van de Rotterdamse urban sports locaties?

In totaal zijn er ruim 1.100 urban sporters geteld op de vier locaties op de verschillende telmomenten. Op de drukste locatie het Skatepark Westblaak gaat het gemiddeld om een kleine 50 personen per dag.

- Hoe vaak komen urban sporters op de Rotterdamse urban sports locaties? Hoe intensief worden de Rotterdamse urban sports locaties gebruikt?

Van de respondenten die aangaven vaker op een locatie te komen, geeft 84% aan hier minstens één keer per week te komen. Toch geeft ook nog één op de tien aan voor het eerst op een locatie te zijn. Dat doet vermoeden dat er toch nog steeds nieuwe mensen bij komen. We hebben heel veel rondgelopen op de locaties en met name op de Westblaak en het Museumpark is duidelijk dat bepaalde (groepen) urban sporters met grote regelmaat op deze plekken komen.

- Komen de urban sporters uit Rotterdam of van buiten Rotterdam?

De meeste bezoekers van de Rotterdamse urban sports locaties komt uit Rotterdam. Ruim een kwart van de geënquêteerde urban sporters (26%) komt niet uit Rotterdam. Skatepark Westblaak (36%) en het Museumpark (23%) trekken de meeste bezoekers van buiten Rotterdam.

- Hoeveel tijd hebben urban sporters ervoor over om naar een urban sports locaties te reizen?

Ruim de helft (51%) van de geënquêteerde urban sporters geeft aan binnen een kwartier op de locatie te zijn en 85% deed er een half uur of korter over.

- Waarom kiezen urban sporters voor Rotterdam?

Skatepark Westblaak en het Museumpark worden bezocht vanwege de specifieke kenmerken van de locatie. Het Skatepark Westblaak heeft een goed parcours en het is een fijn skatepark terwijl het Museumpark een specifieke doelgroep bedient. Het is een flat-ground dus een plek voor longboarders en rollerskaters waar geen andere plekken voor zijn in Rotterdam. Voor alle bezochte locaties wordt het sociale aspect genoemd als reden om er heen te gaan: gezelligheid, vrienden, de sfeer of de vibe.

5.3 Conclusies

- De verschillende aspecten van vrijheid en de ongeorganiseerdheid die urban sports kenmerken staan haaks op de structuur die bij verenigingssporten heerst. Die structuren zijn vaak wel de reden waarom men urban sports is gaan beoefenen en weggegaan is bij de vereniging.
- De vrijheid en het ongeorganiseerde karakter zien we ook terug bij de anders ongeorganiseerde sporten maar belangrijke verschillen met urban sports zijn de doelen en de redenen waarom men dit soort sporten beoefend. Bij anders ongeorganiseerd gaat het vooral om bijvoorbeeld fysiek en het verbeteren van de gezondheid terwijl het bij urban sports vooral gaat om het samenzijn.
- Niet-sporters hebben in het verleden vaak wel aan sport gedaan. Ze doen niet meer aan sport om verschillende redenen. Het kan zijn dat ze te druk zijn met andere dingen of gestopt zijn vanwege blessures. Ook spelen negatieve ervaringen in het verleden mee en verhogen de drempel om weer te beginnen. Urban sports en anders ongeorganiseerde sporten zijn wel de sporten waar niet-sporters van denken dat zij die nog zouden kunnen gaan beoefenen, veel meer dan verenigingssporten.
- Centraal gelegen locaties zoals het Skatepark Westblaak en het Museumpark trekken eerder

bezoekers aan van buiten de stad dan de verder van het centrum gelegen locaties zoals in Hoogvliet en het Zuiderpark waar vooral mensen komen die daar in de buurt wonen.

- Een aanzienlijke groep urban sporters maakt gebruik van de Rotterdamse urban sports locaties. Met name Skatepark Westblaak en Museumpark zijn behoorlijk druk bezocht. De groep die er komt, bezoekt deze locaties ook regelmatig. Het grootste deel komt er minstens één keer per week. Er wordt dus veel gebruik van gemaakt. Dit wijst erop dat deze plekken voorzien in een behoefte voor een grote groep (jongeren).
- Het Museumpark is van oorsprong geen locatie die ingericht is als urban sports locatie maar heeft zich wel zo ontwikkeld. Er worden sporten beoefend, zoals longboarden en rollerskaten die we in ons eerdere onderzoek nog niet als urban sports gedefinieerd hebben. Verder is het een ideale plek om te beginnen met skateboarden. Tenslotte bedient deze locatie een nog bredere groep want er komen ook mensen die niet sporten.
- Voor alle bezochte locaties wordt het sociale aspect genoemd als reden om er heen te gaan: gezelligheid, vrienden, de sfeer of de vibe.

5.4 Aanbevelingen

Kijk bij verenigingen met een terugloop aan leden wat de oorzaken hiervan zijn. Hoe flexibel zijn deze verenigingen? Mogen jongeren niet in een vrienden-team spelen? Hoe streng zijn de regels voor mensen die voor de lol komen spelen? Mag je niet meedoen aan wedstrijden als je een keer niet komt trainen? Worden alle niveaus bediend?

Bij het inrichten of plaatsen van nieuwe locaties is de ligging heel belangrijk. De decentrale locaties worden vooral door de mensen die daar in de buurt wonen gebruikt terwijl de locaties in het centrum ook door mensen van buiten Rotterdam gebruikt worden. Houd bij het plaatsen van nieuwe locaties rekening met de doelgroep die je wilt bereiken (uit Rotterdam of van buiten Rotterdam).

Om niet-sporters aan het sporten te krijgen is het belangrijk na te gaan wat de reden is dat men (op dit moment) niet sport. Ga op zoek naar een sport of activiteit die past bij iemands geschiedenis, interesses en levensfase. Voor niet-sporters lijken urban sports en anders ongeorganiseerde sporten het meest toegankelijk. Dus hier kan rekening mee worden gehouden in het aanbod.

Samen met de urban sporters kijken naar geschikte locaties en de inrichting ervan. Urban sporters geven aan dat het lastig kan zijn hun ideeën gerealiseerd te krijgen bij de gemeente. Zoiets als het Museumpark voorziet in een specifieke behoefte en er geen zicht is op een vervangende locatie zijn veel bezoekers hier ontevreden over.

Bijlagen

Gemeente
Rotterdam

Bijlage A

Verschil met niet (urban) sporters

Om de vragen over het verschil tussen urban sporters en niet (urban) sporters te beantwoorden doen we een kwalitatief onderzoek onder vier groepen:

Een groep urban sporters

Een groep die andere vormen van niet georganiseerde sport beoefent

Een groep die bij een sportvereniging sport

Een groep die helemaal niet sport.

De vier hierboven genoemde groepen worden ondervraagd in focusgroep gesprekken. Voor elke groep worden twee focusgroepgesprekken gedaan. Het idee is de verschillende groepen in eerste instantie te spreken in homogene groepen (respondenten uit dezelfde groep met 5-8 respondenten per doelgroep; in totaal dus acht focusgroepgesprekken). Deze methode nodigt uit tot discussie en reflectie. Deze gesprekken monden uit in onafhankelijk opgetekende gespreksverslagen die de basis vormen voor een twee heterogene focusgroep gesprekken (een mix van vijf tot acht respondenten uit de verschillende groepen). Middels deze heterogene gesprekken wordt de informatie van de homogene groepen verdiept en gevalideerd en wordt er door respondenten op voortgeborduurd.

De werving van de respondenten zal plaatsvinden via sociale media-kanalen van de gemeente, via vo, mbo, hbo en wo, via sportverenigingen en via urban sports locaties (o.a. uit de monitoring). We beogen 15 personen per doelgroep te werven in de leeftijdsrange van 16 tot en met 24 jaar. We houden daarmee rekening met een uitval van vijf respondenten per groep (minimaal vijf maximaal zeven of acht personen per focusgroep).

Respondenten krijgen een cadeaubon van 15€ voor deelname aan twee focusgroepgesprekken.

Frequentie van gebruik of bezoek van bepaalde locaties

De vraag hoe intensief urban sports locaties in de stad Rotterdam gebruikt worden, zal worden beantwoord door op verschillende manieren en momenten op deze locaties observaties te doen.

We denken aan twee momenten, namelijk moment 1 na de zomervakantieperiode en moment 2 in het najaar (november). Dagen van de week en tijdstippen moeten nog nader bepaald worden.

Methode 1: met behulp van druktemeting gegevens op basis van het aantal mensen (met mobiele telefoon en die bepaalde app gebruiken) dat op een bepaalde locatie aanwezig is.⁹

Methode 2: Aanvullend op methode 1 zal met behulp van veldwerk, studenten en/of stagiairs op locatie worden geteld of gefotografeerd. Met behulp van deze gegevens en beelden kan zo nauwkeurig mogelijk worden bepaald hoeveel mensen er op bepaalde momenten gebruik maken van de Rotterdamse urban sports locaties.

De locaties zijn: Westblaak, Urban Sports Park Hoogvliet, Sportplaza Zuiderpark, MuseumPark.

Indien mogelijk - gezien corona - worden urban sporters op locaties bevraagd middels een eenvoudige enquête.

Dit deel wordt gecoördineerd door OBI en kan worden uitgevoerd door stagiaires, studenten of een veldwerk bureau en deels door de onderzoekers zelf.

Reisbereidheid

Tijdens het bevragen van de urban sporters op locaties over frequentie van gebruik (vorige onderwerp) worden ook enkele vragen gesteld over waar ze vandaan gekomen zijn, wat de reistijd is om op die locatie te komen en of ze dat als een probleem ervaren. Daarnaast kan worden meegenomen waarom urban sporters gekozen hebben voor Rotterdam.

---

⁹ Voor Skatepark Westblaak zijn data beschikbaar; voor Sportplaza Zuiderpark is alleen het urban sports gebied niet te onderscheiden dus als we dit meenemen gaan de resultaten over een groter gebied.

Bijlage B

Hallo, ik ben ... van de gemeente Rotterdam. Wij doen onderzoek naar urban sports. Met deze korte enquête willen we een indruk krijgen van de reisbereidheid van urban sporters (hoe ver zijn ze bereid te reizen om hun sport/hobby uit te oefenen) en hoe vaak zij gebruik maken van bepaalde locaties in Rotterdam.

IN TE VULLEN DOOR DE ENQUETEUR

AFNAME GEGEVENS

VOLGNUMMER:

DATUM VAN AFNAME:

TIJDSTIP:

LOCATIE:

Beoefen jij een urban sport?

[Definitie urban sports in dit onderzoek: Urban sports is een verzamelnaam van sporten die zich kenmerken door een vrij (over het algemeen niet of los georganiseerd) expressief en creatief karakter en die zich afspelen in een stedelijke / urbane setting]

☐ Ja

☐ Nee [Indien nee, bedank je de respondent vriendelijk voor de moeite]

Ben je 16 jaar of ouder?

☐ Ja

☐ Nee [Indien nee, bedank je de respondent vriendelijk voor de moeite]

Zou je een paar vragen willen beantwoorden (duurt maximaal 5 minuten)?

☐ Ja

☐ Nee [Indien nee, bedank de respondent vriendelijk voor de moeite]

[Als alle voorgaande vragen met 'JA' zijn beantwoord, volgt uitleg over het onderzoek]

Het onderzoek is vertrouwelijk. Dat betekent dat je anoniem blijft en dat niemand te weten komt wat jij hebt ingevuld. Er zijn geen goede of foute antwoorden. Het gaat om jouw mening en jouw ervaringen.

ENQUETEVRAGEN

1. Kom je uit Rotterdam of van buiten Rotterdam?

☐ Ik kom uit Rotterdam

☐ Ik kom niet uit Rotterdam

2. Kom je hier vaker? Zo ja, hoe vaak?

☐ Nee

☐ Ja, ik kom hier vaker

Hoe vaak in het afgelopen half jaar:

☐ dagelijks

- ☐ een paar keer per week
- ☐ ongeveer een keer per week
- ☐ ongeveer een keer per maand
- ☐ minder dan een keer per maand

3. Hoe lang heb je moeten reizen om op deze locatie te komen?

Ik ben _____uur en _____minuten onderweg geweest om hier te komen.

4. Waarom kies je ervoor om (hier) in Rotterdam te sporten?

_____

5. Sport je ook op andere locaties in Rotterdam? Zo ja, welke?

- ☐ Nee
- ☐ Ja [zo ja, ga alle onderstaande locaties af met de respondent]
  - ☐ Skatepark Westblaak
  - ☐ Museumpark
  - ☐ Sportplaza Zuiderpark
  - ☐ Urban Sports Park Hoogvliet
  - ☐ Ik ga naar andere locaties namelijk:

6. We zijn nog op zoek naar urban sporters die iets uitgebreider met ons in gesprek zouden willen. Zou jij openstaan voor een verdiepend interview? Zo ja, wat is dan je mailadres?

- ☐ Nee dank je
- ☐ Ja ik doe graag mee aan een verdiepend interview. Mijn emailadres is:

Gemeente
Rotterdam